

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
VERICY TRSTENJAK
przedstawiona w dniu 7 września 2010 r.¹

Spis treści

I — Wstęp	I - 1661
II — Ramy prawne	I - 1662
A — Akty prawne Unii w dziedzinie wspólnej polityki rybołówstwa	I - 1662
1. Rozporządzenie nr 2847/93 i rozporządzenie nr 2371/2002.	I - 1662
B — Międzynarodowe przepisy w sprawie ochrony tuńczyka błękitnopłetwego	I - 1666
C — Przepisy Unii w zakresie połowów tuńczyka błękitnopłetwego	I - 1667
1. Rozporządzenie nr 1559/2007	I - 1667
2. Rozporządzenie nr 40/2008	I - 1668
3. Rozporządzenie nr 446/2008	I - 1668
4. Rozporządzenie nr 530/2008	I - 1669
III — Okoliczności faktyczne, przebieg postępowania przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne	I - 1671
IV — Postępowanie przed Trybunałem	I - 1673
V — Argumenty stron	I - 1674
A — Pytania pierwsze i drugie	I - 1674

1 — Język oryginału: słoweński.

B — Pytanie trzecie	I - 1675
C — Pytanie czwarte	I - 1676
D — Pytanie piąte	I - 1676
E — Pytanie szóste	I - 1677
F — Pytania siódme i ósme	I - 1677
G — Pytanie dziewiąte	I - 1678
H — Pytanie dziesiąte	I - 1679
VI – Ocena rzecznika generalnego	I - 1679
A — Wstęp	I - 1679
B — Pytania pierwsze i drugie	I - 1680
1. Odpowiedni charakter art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 jako podstawy prawnej zaskarżonego aktu	I - 1681
2. Odpowiedni charakter uzasadnienia zaskarżonego rozporządzenia	I - 1684
C — Pytanie trzecie	I - 1686
D — Pytania czwarte i piąte	I - 1687
1. Proporcjonalność zakazu wyładunku tuńczyka złowionego przed wprowadzeniem zakazu połowów	I - 1688
2. Proporcjonalność zakazu wyładunku tuńczyka złowionego przez statki pływające pod banderą państw trzecich	I - 1689
a) Kryterium oceny	I - 1689
b) Ocena naruszenia zasady proporcjonalności	I - 1691
	I - 1659

i)	Analiza kwestii, czy omawiany środek ma oczywiście nieodpowiedni charakter	I - 1691
ii)	Analiza kwestii, czy omawiany środek jest oczywiście niezbędny	I - 1693
iii)	Analiza kwestii, czy omawiany środek jest oczywiście nadmierny	I - 1693
iv)	Wniosek	I - 1694
c)	Konsekwencje naruszenia zasady proporcjonalności	I - 1694
E —	Pytanie szóste	I - 1695
1.	Rozróżnienie dokonane pomiędzy statkami hiszpańskimi i statkami pływającymi pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty	I - 1695
a)	Kwestia zasadności rozróżnienia dokonanego pomiędzy statkami hiszpańskimi i innymi statkami	I - 1695
b)	Konsekwencje naruszenia zasady niedyskryminacji	I - 1699
2.	Rozróżnienie dokonane pomiędzy statkami, o których mowa w rozporządzeniu nr 530/2008 i innymi statkami	I - 1700
F —	Pytania siódme, ósme i dziewiąte	I - 1701
1.	Czy rozporządzenie nr 530/2008 narusza zasadę skutecznej ochrony sądowej i zasadę kontrydiktoryjności?	I - 1702
a)	Zarzucane naruszenie zasady skutecznej ochrony sądowej	I - 1702
b)	Zarzucane naruszenie zasady kontrydiktoryjności	I - 1702
i)	Poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w stosunku do państw członkowskich	I - 1703
ii)	Poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w stosunku do innych zainteresowanych stron	I - 1704

2. Czy artykuł 7 rozporządzenia nr 2371/2002 narusza zasadę skutecznej ochrony sądowej i zasadę kontrydiktoryjności?	I - 1705
a) Zarzucane naruszenie zasady skutecznej ochrony sądowej	I - 1705
b) Zarzucane naruszenie zasady kontrydiktoryjności	I - 1706
G — Pytanie dziesiąte	I - 1707
VII — Wnioski	I - 1709

I — Wstęp

1. Niniejsza sprawa dotyczy wspólnej polityki rybołówstwa, której poświęca się wiele uwagi w Unii Europejskiej, i wobec której istnieje wiele sprzecznych ze sobą opinii. W sprawie tej, u której podstaw leży pierwszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym pochodzący z Malty, podniesiony został szereg pytań dotyczących ważności i wykładni rozporządzenia Komisji (WE) nr 530/2008 z dnia 12 czerwca 2008 r. ustanawiającego środki nadzwyczajne w odniesieniu do statków rybackich do połowów okrężnicą prowadzących połowy tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim, na wschód od 45 długości geograficznej zachodniej, oraz w Morzu Śródziemnym² (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 530/2008” lub „zaskarżonym rozporządzeniem”). Rozporządzeniem

tym Komisja zakazała połowów tuńczyka błękitnopłetwego (*Thunnus thynnus*, blufin tuna, Rote Thun) statkom do połowów okrężnicą pływającym pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru, Malty i Hiszpanii; Komisja zakazała również wyładunku, umieszczania w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych oraz przeładunku tuńczyka błękitnopłetwego. Spółka maltańska AJD Tuna, która prowadzi działalność w sektorze hodowli i tuczenia tuńczyka błękitnopłetwego, w następstwie zakazu wykonywania przez nią swojej działalności, wszczęła przed sądem maltańskim postępowanie, w ramach którego Trybunałowi przedłożone zostały w trybie art. 234 WE³ pytania prejudycjalne dotyczące kwestii ważności i wykładni rozporządzenia nr 530/2008.

3 — Od momentu wejścia w życie w dniu 1 grudnia 2009 r. traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, podpisanego w Lizbonie w dniu 13 grudnia 2007 r. (Dz.U. C 306, s. 1), postępowanie w trybie prejudycjalnym regulowane jest przez art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

2 — Dz.U. L 155, s. 9.

2. Spółka AJD Tuna zaskarżyła rozporządzenie nr 530/2008 również przed Sądem⁴, lecz postępowanie w tej sprawie jest obecnie zawieszono na podstawie art. 54 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości do czasu wydania wyroku przez Trybunał w niniejszej sprawie. Toczące się obecnie przed Sądem postępowanie w podobnej sprawie, w którym zaskarżone zostało to samo rozporządzenie, również zostało zawieszono⁵. Rozporządzenie nr 530/2008 zostało także zaskarżone przed Sądem przez 17 spółek włoskich, lecz ich skargi zostały odrzucone jako niedopuszczalne⁶.

II — Ramy prawne

A — Akty prawne Unii w dziedzinie wspólnej polityki rybołówstwa

1. Rozporządzenie nr 2847/93 i rozporządzenie nr 2371/2002.

3. W omawianej sprawie znaczenie mają przede wszystkim dwa akty prawne Unii

4 — Skarga w sprawie T-329/08 AJD Tuna przeciwko Komisji, wniesiona w dniu 12 sierpnia 2008 r.

5 — Skarga w sprawie T-305/08 Włochy przeciwko Komisji, wniesiona w dniu 11 sierpnia 2008 r.

6 — Zobacz postanowienie z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawach połączonych od T-313/08 do T-318/08 i od T-320/08 do T-328/08 Veromar di Tudisco Alfio & Salvatore i in. przeciwko Komisji.

Europejskiej dotyczące wspólnej polityki rybołówstwa: rozporządzenie Rady (EWG) nr 2847/93 z dnia 12 października 1993 r. ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa⁷ (zwane dalej „rozporządzeniem nr 2847/93”) i rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa⁸ (zwane dalej „rozporządzeniem nr 2371/2002”).

4. W motywie 23 rozporządzenia nr 2847/93 wskazano, że jeśli kwota połowowa państwa członkowskiego zostanie wyczerpana lub jeśli sam ogólny dopuszczalny połów (ODP) zostanie wyczerpany, konieczne jest, aby połowy zostały zabronione na mocy decyzji Komisji. Zgodnie z motywem 24 konieczne jest naprawienie szkody poniesionej przez państwo członkowskie, które nie wyczerpało swojej kwoty połowowej lub przydzielonej części zasobów lub grupy zasobów w sytuacji, kiedy zakazane zostaną dalsze połowy w wyniku wyczerpania ODP; w tym celu powinien zostać ustalony system odszkodowania.

5. Artykuł 21 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 2847/93 stanowi:

„2. Każde państwo członkowskie ustali termin, z którego wpływem połowy zasobu lub grupy zasobów, objętych kwotą połowową, dokonywane przez statki rybackie pływające pod banderą tego państwa członkowskiego lub zarejestrowane w tym państwie

7 — Dz.U. L 261, s. 1.

8 — Dz.U. L 358, s. 59.

członkowskim, uznawane będą za takie, które wyczerpały kwotę połowową wyznaczoną dla niego w odniesieniu do zasobu lub grupy zasobów. Z upływem tego terminu zakazuje ono przejściowo połowów takich zasobów lub grup zasobów przez te statki, a także zatrzymywania na pokładzie, przeladunku i wyładunku ryb, których połów nastąpił po upływie terminu i wyznaczy termin, do którego wyładunki i przeladunki lub końcowe deklaracje połowowe są dozwolone. Komisja zostanie niezwłocznie powiadomiona o powyższych działaniach i w dalszej kolejności poinformuje o tym pozostałe państwa członkowskie.

3. Po otrzymaniu zawiadomienia stosownie do ust. 2 lub z własnej inicjatywy Komisja, na podstawie dostępnych informacji, ustali termin, z którego upływem dla zasobu lub grupy zasobów połowy objęte ODP, kwotą połowową lub innego rodzaju ograniczeniem ilościowym, dokonywane przez statki rybackie pływające pod banderą jakiegokolwiek państwa członkowskiego lub zarejestrowane w tym państwie członkowskim, uznane będą za takie, które wyczerpały kwotę połowową, przydzieloną część lub udział będący do dyspozycji tego państwa członkowskiego, lub, gdzie to stosowne, do dyspozycji Wspólnoty.

Gdy dokonana zostanie ocena tej sytuacji zgodnie z pierwszym akapitem, Komisja powiadomi zainteresowane państwa członkowskie o możliwości wstrzymania połowów w wyniku wyczerpania ODP.

[Od daty określonej w akapicie pierwszym państwo członkowskie bandery zakazuje

przejściowo połowów takich zasobów lub grup zasobów przez statki pływające pod jego banderą, jak również przechowywania na pokładzie, przeladunku i wyładunku ryb złowionych po tej dacie oraz podejmuje decyzje w sprawie terminu, do którego zezwala się na przeladunki lub wyładunki, a także w sprawie terminu końcowych deklaracji połowowych. Komisję powiadamia się niezwłocznie o podjętych środkach, a następnie informuje ona o tym pozostałe państwa członkowskie].

6. Zgodnie z art. 2 (Cele) rozporządzenia nr 2371/2002:

„1. Wspólna polityka rybołówstwa zapewnia taką eksploatację żywych zasobów wodnych, która zapewnia zrównoważone warunki ekonomiczne, środowiskowe i społeczne. W tym celu Wspólnota stosuje podejście ostrożne poprzez podjęcie środków mających na celu ochronę i utrzymanie żywych zasobów wodnych, zapewnienie ich zrównoważonej eksploatacji oraz zminimalizowanie wpływu działalności połowowej na ekosystemy morskie. Celem jej jest stopniowe wdrażanie podejścia do zarządzania rybołówstwem na podstawie ekosystemu. Wspólnota dąży również do przyczyniania się do skutecznej działalności połowowej w ramach sprawnego i konkurencyjnego przemysłu rybołówstwa i akwakultury, zapewniając uczciwe standardy życiowe dla tych, którzy zależni są od działalności połowowej i biorąc pod uwagę interesy konsumentów.

2. Wspólna polityka rybołówstwa kieruje się następującymi zasadami [opiera się na następujących zasadach dobrego zarządzania]:

a) jasno zdefiniowan[ych] obowiązk[ach] na poziomie wspólnotowym, krajowym i lokalnym;

b) proces[ie] podejmowania decyzji oparty[m] na przesłankach naukowych i dostarczający[m] wyniki w wymaganym okresie;

c) szeroki[ego] udział[u] uczestników sektora na wszystkich etapach polityki, od koncepcji do wdrożenia;

d) zgodność[ci] z innymi politykami wspólnotowymi, w szczególności z polityką środowiskową, społeczną, regionalną, rozwoju, zdrowia oraz ochrony konsumenta.”

7. Artykuł 5 (Plany odbudowy) rozporządzenia nr 2371/2002 stanowi:

„1. Rada przyjmuje, jako priorytetowe, plany odbudowy łowisk eksploatujących zasoby, które są poza bezpiecznymi granicami biologicznymi.

2. Celem planów odbudowy jest zapewnienie odbudowy zasobów do stanu w bezpiecznych granicach biologicznych.

[...]”

8. Zgodnie z art. 7 (Środki nadzwyczajne Komisji) rozporządzenia nr 2371/2002:

„1. Jeżeli istnieje dowód poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych lub dla ekosystemu morskiego, wynikającego z działalności połowowej i wymagającego natychmiastowego działania, Komisja, na uzasadniony wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, może zdecydować o zastosowaniu środków nadzwyczajnych, trwających nie dłużej niż sześć miesięcy. Komisja może podjąć nową decyzję o przedłużeniu stosowania środków nadzwyczajnych na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy.

2. Państwo członkowskie przekazuje wniosek jednocześnie Komisji, pozostałym państwom członkowskim i zainteresowanym regionalnym komitetom doradczym. Mogą one przedłożyć swoje uwagi na piśmie Komisji w terminie pięciu dni roboczych od otrzymania żądania [wniosku].

Komisja podejmuje decyzję w terminie 15 dni roboczych od otrzymania żądania określonego w ust. 1.

[...].”

9. Artykuł 20 (Rozdział możliwości połowowych) rozporządzenia nr 2371/2002 stanowi:

„1. Na wniosek Komisji Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, podejmuje decyzję w sprawie limitów połowowych lub nakładu połowowego oraz w sprawie rozdziału możliwości połowowych między państwa członkowskie, jak również w sprawie warunków związanych z takimi limitami. Możliwości połowowe rozdziela się pomiędzy państwa członkowskie w taki sposób, żeby zapewnić każdemu państwu członkowskiemu względną stabilność działalności połowowej dla każdego zasobu lub łowiska.

2. Gdy Wspólnota ustanowi nowe możliwości połowowe, Rada podejmie decyzję w sprawie rozdziału tych możliwości, z uwzględnieniem interesów każdego państwa członkowskiego.

3. Każde państwo członkowskie decyduje o metodzie rozdziału możliwości połowowych dla statków rybackich pływających pod jego banderą w stosunku do możliwości przydzielonych temu państwu członkowskiemu zgodnie z prawem wspólnotowym i informuje o tym Komisję.

4. Rada ustanawia możliwości połowowe dostępne dla państw trzecich na wodach wspólnotowych i rozdziela te możliwości pomiędzy wszystkie państwa trzecie.

5. Państwa członkowskie mogą, po powiadomieniu Komisji, wymieniać się częścią lub całością możliwości połowowych im przypisanych.”.

10. Zgodnie z art. 26 (Obowiązki Komisji) rozporządzenia nr 2371/2002:

„1. Bez uszczerbku dla obowiązków Komisji w ramach traktatu Komisja ocenia i kontroluje stosowanie zasad wspólnej polityki rybołówstwa przez państwa członkowskie oraz ułatwia współpracę i koordynację pomiędzy nimi.

2. Jeżeli istnieje dowód, że zasady ochrony, kontroli, inspekcji czy też egzekwowania w ramach wspólnej polityki rybołówstwa nie są przestrzegane i że może to prowadzić do poważnego zagrożenia żywych zasobów wodnych lub skuteczności funkcjonowania wspólnotowego systemu kontroli i egzekwowania, i wymaga to podjęcia pilnych działań, Komisja informuje na piśmie zainteresowane państwo członkowskie o swoich wnioskach i ustanawia nieprzekraczalny termin nie krótszy niż 15 dni roboczych na wykazanie

zgodności i przedstawienie swoich uwag. Komisja uwzględni uwagi państwa członkowskiego przy podejmowaniu jakichkolwiek działań na mocy ust. 3.

3. Jeżeli istnieje dowód, że działalność połowowa prowadzona w danym obszarze geograficznym może doprowadzić do poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych, Komisja może podjąć środki zapobiegawcze.

Środki te są proporcjonalne do stopnia zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych.

Nie mogą one przekroczyć trzech tygodni. Mogą być przedłużone najwyżej do sześciu miesięcy, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony żywych zasobów wodnych, zgodnie z decyzją podjętą na podstawie procedury ustanowionej w art. 30 ust. 2.

Środki są natychmiast uchylane, gdy Komisja stwierdzi, że zagrożenie ustało.

4. W przypadku gdy została wyczerpana kwota, przydział lub dostępny udział państwa członkowskiego, Komisja może, na podstawie dostępnych informacji, natychmiast zatrzymać działalność połowową.

[...].”

I - 1666

B – *Międzynarodowe przepisy w sprawie ochrony tuńczyka błękitnoptłowego*

11. W celu ochrony tuńczyka w Oceanie Atlantyckim w dniu 14 maja 1966 r. podpisana została międzynarodowa Konwencja o ochronie tuńczyka atlantyckiego (zwana dalej „konwencją o ochronie tuńczyka”) ⁹, która weszła w życie w dniu 21 marca 1969 r. Podstawowym celem tej konwencji jest współpraca w celu utrzymania populacji tych ryb na poziomie, który pozwoli na maksymalnie zrównoważone połowy na cele żywnościowe i inne. W celu wykonania tej konwencji umawiające się strony powołały International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas (Międzynarodowa Komisja ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego, zwana dalej „IC-CAT”) ¹⁰, która na podstawie dowodów naukowych może formułować zalecenia w celu utrzymania populacji tuńczyka i tuńczykowatych, które mogą być podjęte na obszarze konwencji na poziomach, które pozwolą na maksymalnie zrównoważone połowy ¹¹.

12. Komisja przystąpiła do tej konwencji decyzją Rady 86/238/EWG z dnia 9 czerwca 1986 r. w sprawie przystąpienia Wspólnoty do międzynarodowej konwencji o ochronie tuńczyka atlantyckiego, zmienionej protokołem załączonym do aktu końcowego konferencji

9 — Tekst tej konwencji został opublikowany w Dzienniku Urzędowym, L 162 z 18.6.1986, s. 34.

10 — Artykuł III ust. 1 konwencji o ochronie tuńczyka.

11 — Artykuł VIII ust. 1 lit. a) konwencji o ochronie tuńczyka.

pełnomocników państw — stron konwencji, podpisanego w Paryżu w dniu 10 lipca 1984 r.¹².

— w 2009: 27 500 ton,

— w 2010: 25 500 ton.

C — Przepisy Unii w zakresie połowów tuńczyka błękitnopłetwego

[...]”.

1. Rozporządzenie nr 1559/2007

15. Artykuł 4 rozporządzenia nr 1559/2007 stanowi:

13. W celu ochrony tuńczyka Unia przyjęła rozporządzenie Rady (WE) nr 1559/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r. ustanawiające wieloletni plan odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 520/2007¹³ (zwane dalej „rozporządzeniem nr 1559/2007”).

„1. Każde państwo członkowskie przyjmuje niezbędne środki w celu zagwarantowania, że nakład połowowy jego statków i tonarów jest proporcjonalny do uprawnień do połowów dotyczących tuńczyka błękitnopłetwego dostępnych temu państwu członkowskiemu we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym.

14. Artykuł 3 rozporządzenia nr 1559/2007 stanowi:

„TAC [całkowite dopuszczalne połowy], ustalone przez ICCAT dla umawiających się stron w odniesieniu do zasobów tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym, są następujące:

2. Każde państwo członkowskie sporządza roczny plan połowowy dla statków i tonarów dokonujących połowów tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym. Państwa członkowskie, których kwota tuńczyka błękitnopłetwego wynosi mniej niż 5% kwoty wspólnotowej, mogą przyjąć szczególną metodę zarządzania swoimi kwotami w ich planach połowowych, w których to przypadkach przepisów ust. 3 nie stosuje się.

— W 2008: 28 500 ton,

¹² — Dz.U. L 162, s. 33.

¹³ — Dz.U. L 340, s. 8.

[...]”

16. Zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 1559/2007: — Hiszpania: 5 378,76 ton,

— Francja: 5 306,73 ton,

„2. Zakazuje się połowów tuńczyka błękitno-płetwego sejnarami we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia.”

— Włochy: 4 188,77 ton,

— Malta: 343,54 ton,

— Portugalia: 506,06 ton,

2. Rozporządzenie nr 40/2008

— pozostałe państwa członkowskie: 60 ton.

17. Rozporządzenie Rady (WE) nr 40/2008 z dnia 16 stycznia 2008 r. ustalające uprawnień do połowów na 2008 r. i związane z nimi warunki dla pewnych stad ryb i grup stad ryb, stosowane na wodach terytorialnych Wspólnoty oraz w odniesieniu do statków wspólnotowych na wodach, na których wymagane są ograniczenia połowowe¹⁴ (zwane dalej „rozporządzeniem nr 40/2008”) ustaliło całkowite dopuszczalne połowy dla niektórych rodzajów ryb, które zostały rozdzielone między państwa członkowskie. Na podstawie załącznika ID do tego rozporządzenia kwota połowowa tuńczyka błękitnopłetwego została ustalona dla Unii na 2008 r. na 16 210,75 ton i rozdzielona między poszczególne państwa członkowskie w następujący sposób:

— Cypr: 149,44 ton,

— Grecja: 277,46 ton,

18. Całkowity dopuszczalny połów (Total Allowable Catch, TAC) dla strefy połowowej Oceanu Atlantyckiego na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym został ustalony na 2008 r. na 28 500 ton.

3. Rozporządzenie nr 446/2008

19. Kwoty połowowe na 2008 r. ustalone rozporządzeniem nr 40/2008 zostały następnie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 446/2008 z dnia 22 maja 2008 r. dostosowującym niektóre kwoty połowowe dla tuńczyka błękitnopłetwego zgodnie z art. 21 ust. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2847/93 ustanawiającego system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa¹⁵ (zwanym dalej „rozporządzeniem

¹⁴ — Dz.U. L 19, s. 1.

¹⁵ — Dz.U. L 134, s. 11.

nr 446/2008”) Rozporządzenie to zostało przyjęte w następstwie przekroczenia przez Francję i Włochy przyznanych im w 2007 r. kwot połowowych dla tuńczyka błękitnopłetwego. Przyznane tym państwom kwoty połowowe na 2008 r. zostały zmniejszone, a potrącone ilości przyznano Grecji, Hiszpanii, Cyprowi, Malcie i Portugalii.

20. Dostosowane kwoty połowowe dla poszczególnych państw członkowskich zostały ustalone na 2008 r. w następujący sposób:

- Cypr: 303,54 ton,
- Grecja: 477,46 ton,
- Hiszpania: 5 428,46 ton,
- Francja: 4 894,19 ton,
- Włochy: 4 162,71 ton,
- Malta: 365,44 ton,
- Portugalia: 518,96 ton,
- pozostałe państwa członkowskie: 60 ton.

4. Rozporządzenie nr 530/2008

21. Rozporządzenie nr 530/2008 zostało przyjęte na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002.

22. W motywach 6, 7 i 8 rozporządzenia nr 530/2008 wskazano:

„(6) Z danych znajdujących się w posiadaniu Komisji oraz z informacji uzyskanych przez inspektorów Komisji podczas ich wizyt kontrolnych w przedmiotowych państwach członkowskich wynika, że uprawnienia do połowów tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim, na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej, oraz w Morzu Śródziemnym przyznane statkom rybackim do połowów okrężnicą pływającym pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty lub zarejestrowanym w tych państwach będą uznane za wyczerpane w dniu 16 czerwca 2008 r., a uprawnienia do połowów tego samego zasobu przyznane statkom rybackim do połowów okrężnicą pływającym pod banderą Hiszpanii lub zarejestrowanym w tym państwie będą uznane za wyczerpane w dniu 23 czerwca 2008 r.

(7) Komitet Naukowo-Badawczy Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT) uznał nadmierne zdolności połowowe floty za główny czynnik, który może prowadzić do załamania się stad tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym. Nadmierne zdolności połowowe floty stanowią poważne zagrożenie przekroczenia dozwolonego poziomu połowów. Oprócz tego dzienna zdolność połowowa pojedynczego statku rybackiego do połowów jedną okrężnicą jest tak duża, że dozwolone poziomy połowów

mogą zostać osiągnięte lub przekroczone w bardzo krótkim czasie. W tej sytuacji przełowienie przez tę flotę stanowiłoby poważne zagrożenie dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego.

z tych stad złowionych przez te statki po tej dacie.

Artykuł 2

- (8) Komisja monitorowała ściśle przestrzeganie przez państwa członkowskie wszystkich wymogów zawartych w odpowiednich przepisach wspólnotowych podczas sezonu połowowego tuńczyka błękitnopłetwego w 2008 r. Z informacji znajdujących się w jej posiadaniu oraz z informacji uzyskanych przez inspektorów Komisji wynika, że przedmiotowe państwa członkowskie nie zapewniły pełnej zgodności z wymogami zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 1559/2007”.

Z dniem 23 czerwca 2008 r. zakazuje się połowów tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą Hiszpanii lub zarejestrowane w tym państwie.

Zakazuje się również przechowywania na statku, umieszczania w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych, przeładunku, transferu i wyładunku ryb pochodzących z tych stad złowionych przez te statki po tej dacie.

23. Artykuły 1, 2 i 3 rozporządzenia nr 530/2008 stanowią:

„Artykuł 1

Z dniem 16 czerwca 2008 r. zakazuje się połowów tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty lub zarejestrowane w tych państwach.

Zakazuje się również przechowywania na statku, umieszczania w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych, przeładunku, transferu i wyładunku ryb pochodzących

Artykuł 3

1. Z zastrzeżeniem ustępu drugiego, z dniem 16 czerwca 2008 r. podmioty wspólnotowe nie zgadzają się na wyładunki, umieszczanie w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych oraz na przeładunki na wodach i w portach Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym.

2. Do dnia 23 czerwca 2008 r. dozwolone są wyładunki, umieszczanie w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych oraz przeładunki na wodach lub w portach

Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego złowionego w Oceanie Atlantyckim, na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej, oraz w Morzu Śródziemnym przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą Hiszpanii lub zarejestrowane w tym państwie.”.

24. Rozporządzenie nr 530/2008 weszło w życie w dniu 13 czerwca 2008 r.

III — Okoliczności faktyczne, przebieg postępowania przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

25. Skarżąca, spółka AJD Tuna Ltd mająca siedzibę na Malcie, prowadzi działalność w sektorze hodowli i tuczenia tuńczyka. Skarżąca jest właścicielem dwóch hodowli ryb, przeznaczonych do hodowli i tuczenia tuńczyka. Jedna z tych hodowli posiada zdolność 2500 ton, podczas gdy zdolność drugiej z nich wynosi 800 ton. Główną działalnością skarżącej jest nabywanie żywego tuńczyka błękitnopłetwego złowionego w Morzu Śródziemnym, hodowanie go, tuczenie, a następnie sprzedaż wspólnotowym i pozawspólnotowym odbiorcom. Prowadzone przez skarżącą czynności hodowania i tuczenia dostały zgodę ICCAT, która wydała skarżącej zgodę na zakup 3200 ton tuńczyka błękitnopłetwego rocznie do celów hodowania i tuczenia.

26. W trakcie trwania okresu połowowego w 2008 r. Komisja przyjęła rozporządzenie nr 530/2008, które ustanawia środki nadzwyczajne w odniesieniu do połowów tuńczyka błękitnopłetwego przy użyciu okrężnicy w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej, oraz w Morzu Śródziemnym. Rozporządzenie to zakazało połowów tuńczyka błękitnopłetwego przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty z dniem 16 czerwca 2008 r., oraz statkom pływającym pod banderą Hiszpanii z dniem 23 czerwca 2008 r. Dyrektor ds. rolnictwa i rybołówstwa w maltańskim Ministerstwie Rolnictwa (zwany dalej „ministrem ds. rolnictwa i rybołówstwa”) zakazał następnie skarżącej kupowania i sprowadzania tuńczyka błękitnopłetwego w celach hodowlanych i tuczenia. Zakaz nałożony przez dyrektora ds. rolnictwa i rybołówstwa dotyczył nie tylko tuńczyka złowionego w wodach Wspólnoty, ale także tuńczyka błękitnopłetwego złowionego poza Wspólnotą przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą państw trzecich.

27. Do dnia 16 czerwca 2008 r. skarżąca nabyła jedynie 465 500 kilogramów tuńczyka błękitnopłetwego i pozostało jej wciąż do nabycia 1 369 829 kilogramów w celu osiągnięcia przyznanej jej kwoty połowowej. W konsekwencji zakazu ustanowionego w art. 3 rozporządzenia nr 530/2008, skarżąca nie mogła pozyskać pozostałej części przyznanej jej kwoty połowowej tuńczyka błękitnopłetwego, nawet od pozawspólnotowych rybaków poławiających tuńczyka błękitnopłetwego.

Skarżąca wniosła zatem do sądu krajowego skargę o odszkodowanie przeciwko dyrektorowi ds. rolnictwa i rybołówstwa.

takie jak skarżąca uzasadnionych oczekiwań wynikających z art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 446/2008 z dnia 22 maja 2008 r. i z art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r.?

28. W tych okolicznościach postanowieniem z dnia 4 czerwca 2009 r. sąd krajowy postanowił zawiesić postępowanie i w trybie art. 234 WE zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ narusza art. 253 traktatu w zakresie, w jakim nie uzasadnia w wystarczający sposób przyjęcia nadzwyczajnych środków ustanowionych w art. 1, 2 i 3 tego rozporządzenia oraz w zakresie, w jakim klarownie nie wyjaśnia rozumowania stanowiącego podstawę przyjęcia tych środków?
- 2) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ narusza art. 7 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 w zakresie, w jakim rozporządzenie to w swoich motywach nie wykazuje odpowiednio i) istnienia poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych lub dla ekosystemu morskiego, wynikającego z działalności połowowej oraz ii) konieczności natychmiastowego działania?
- 3) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne w zakresie, w jakim przyjęte środki pozbawiają wspólnotowe podmioty gospodarcze
- 4) Czy art. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważny, ponieważ narusza zasadę proporcjonalności w zakresie, w jakim stanowi on, że i) wspólnotowy podmiot gospodarczy nie może tuńczyka wyładowywać ani umieszczać w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych, nawet tuńczyka złowionego wcześniej w pełni zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 530/2008; i ii) wspólnotowy podmiot gospodarczy nie może wykonywać powyższych czynności względem tuńczyka złowionego przez rybaków, których statki nie pływają pod banderą jednego z państw członkowskich wymienionych w art. 1 rozporządzenia Komisji nr 530/2008, nawet jeżeli tuńczyk ten został złowiony zgodnie z kwotami ustanowionymi w międzynarodowej Konwencji o ochronie tuńczyka atlantyckiego?
- 5) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ narusza zasadę proporcjonalności w zakresie, w jakim Komisja nie wykazała, że przyjęcie planowanego przez nią środka przyczyni się do odbudowy zasobów tuńczyka?

- 6) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ jego przepisy są nieracjonalne i dyskryminujące ze względu na przynależność państwową w rozumieniu art. 12 WE, w zakresie, w jakim wspomniane rozporządzenie dokonuje rozróżnienia pomiędzy statkami rybackimi prowadzącymi połowy okrężnicą pływającymi pod banderą hiszpańską a takimi samymi statkami pływającymi pod banderą grecką, włoską, francuską, cyprijską, maltańską i w zakresie, w jakim rozporządzenie to dokonuje rozróżnienia pomiędzy tymi sześcioma państwami członkowskimi a innymi państwami członkowskimi?
- 7) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ nie były przestrzegane zasady sprawiedliwości chronione na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w zakresie, w jakim zainteresowane strony i państwa członkowskie nie miały możliwości przedstawienia uwag na piśmie przed wydaniem decyzji?
- 8) Czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ nie była przestrzegana zasada kontrydiktoryjności (audi alteram partem) będąca zasadą ogólną prawa wspólnotowego w zakresie, w jakim zainteresowane strony i państwa członkowskie nie miały możliwości przedstawienia uwag na piśmie przed wydaniem decyzji?
- 9) Czy art. 7 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 jest nieważny, ponieważ nie były przestrzegane zasada kontrydiktoryjności (audi alteram partem) będąca zasadą ogólną prawa wspólnotowego lub zasady sprawiedliwości chronione na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, i w konsekwencji, czy rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest nieważne, ponieważ jego podstawę prawną stanowi rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2008?
- 10) W przypadku, gdyby Trybunał orzekł, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 530/2008 jest ważne, czy należy je interpretować w taki sposób, że oznacza ono, iż środki przyjęte w art. 3 tego rozporządzenia sprzeciwiają się, żeby wspólnotowe podmioty gospodarcze zgadzały się na wyładunki, umieszczenie w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych oraz na przeładunki na wodach i w portach Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego złowionego w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym przez pływające pod banderą państwa trzeciego statki rybackie do połowów okrężnicą?"
29. Postanowienie odsyłające wpłynęło do Trybunału w dniu 17 czerwca 2009 r. W ramach procedury pisemnej swoje uwagi

IV — Postępowanie przed Trybunałem

przedstawiły spółka AJD Tuna, rządy maltański, grecki i włoski, Rada oraz Komisja. Na rozprawie, która odbyła się w dniu 20 maja 2010 r., przedstawiciele AJD Tuna, rządów greckiego i włoskiego, Rady i Komisji przedstawili ustnie swoje stanowiska, a także odpowiedzieli na pytania Trybunału.

nieprecyzyjności tych informacji, zainteresowane strony nie są w stanie zrozumieć, jakie względy stały za przyjęciem rozporządzenia. Obowiązek uzasadnienia ma o tyle większe znaczenie, że rozporządzenie nr 530/2008 wprowadza środki nadzwyczajne, które mogą być przyjmowane tylko w wyjątkowych okolicznościach. Komisja powinna była precyzyjnie wykazać istnienie poważnego zagrożenia dla ochrony tuńczyka błękitnopłetwego i niezbędny charakter środków wyjątkowych. Zdaniem tych stron zwykle powołanie się na wyczerpanie kwot połowowych nie uzasadnia środków nadzwyczajnych.

V — Argumenty stron

A — Pytania pierwsze i drugie

30. Pierwsze i drugie pytania prejudycjalne dotyczą kwestii, czy rozporządzenie nr 530/2008 zostało wystarczająco uzasadnione.

31. *AJD Tuna* oraz rząd maltański, grecki i włoski uważają, że rozporządzenie nr 530/2008 nie zostało wystarczająco uzasadnione. Motywy rozporządzenia przytaczają informacje, którymi dysponowała Komisja, które jednakowoż nie zostały odpowiednio przedstawione lub sprecyzowane. Z powodu

32. *Komisja* uważa, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Trybunału¹⁶ rozporządzenie nr 530/2008 jest wystarczająco uzasadnione. Według Komisji motywy rozporządzenia niezaprzeczalnie zawierają dokładne powody, w oparciu o które Komisja nakazała wcześniejsze wstrzymanie połowów tuńczyka błękitnopłetwego przy użyciu okrężnicy. Motywy rozporządzenia odwołują się bowiem do podstawy prawnej, ryzyka przekroczenia kwoty połowowej i uchybienia zobowiązaniom państw członkowskich w rozumieniu rozporządzenia nr 1559/2007. Obowiązek uzasadnienia nie oznacza konieczności przedstawienia wszystkich danych technicznych i naukowych, którymi dysponuje Komisja. Obowiązek ten nie powinien ponadto podważać istoty procedury, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002.

¹⁶ — Komisja powołuje w tym zakresie wyrok z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-120/99 *Włochy przeciwko Radzie*, Rec. s. I-7997, pkt 28 i 29.

33. Komisja podkreśla, że zakaz wyładunku tuńczyka błękitnopłetwego w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 był konieczny w celu wzmocnienia zakazu połowów przy użyciu okrężnicy. Komisja stwierdza jednak, że mogła przyjąć środek zakazujący połowów zarówno na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002, jak i na podstawie jego art. 26. Komisja potwierdza, że najpierw wszczęła procedurę przyjęcia omawianych środków na podstawie art. 26 ust. 2 rozporządzenia nr 2371/2002, lecz następnie postanowiła przyjąć środki nadzwyczajne na podstawie art. 7 ust. 1 tego rozporządzenia.

34. Co się tyczy wykazania istnienia poważnego zagrożenia, Komisja twierdzi, że w niniejszej sprawie musi ona postępować zgodnie z zasadą ostrożności, do której odwołuje się art. 2 rozporządzenia nr 2371/2002, czyli mając na uwadze niebezpieczeństwo lub ryzyko, a nie pewność.

B — Pytanie trzecie

35. W pytaniu trzecim sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy zaskarżone rozporządzenie narusza uzasadnione oczekiwania podmiotów gospodarczych, którym przyznano kwoty połowowe na 2008 r.

36. *AJD Tuna* podkreśla, że gdy zawierała umowy z rybakami, opierała się na przyznanych państwowym członkowskim kwotach połowowych. Spółka ta twierdzi, że Komisja, niespodziewanie zawieszając połowy tuńczyka błękitnopłetwego w sytuacji gdy przyznane jej kwoty połowowe nie zostały jeszcze osiągnięte, naruszyła jej uzasadnione oczekiwania. Strona ta twierdzi ponadto, że Komisja nie miała kompetencji, by zakazać działalności przedsiębiorcom w odniesieniu do okresu już po złowieniu ryb.

37. *Rząd włoski* uważa, że ponieważ przesłanki zastosowania art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 zostały spełnione, uzasadnione oczekiwania nie mogą podważać ważności zaskarżonego rozporządzenia.

38. *Komisja* podkreśla, że *AJD Tuna* nie mogła mieć pewności, że rybacy, z którymi podpisała umowy, złowią takie ilości tuńczyka, które zostały jej przydzielone. Ponadto zawsze istniała możliwość zawieszenia połowów tuńczyka błękitnopłetwego z powodu wyczerpania kwoty połowowej, lub z powodu poważnego zagrożenia dla ochrony zasobów wodnych. Komisja wymienia szereg rozporządzeń, które zawierają tego rodzaju środki.

C — Pytanie czwarte

39. W pytaniu czwartym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy zaskarżone rozporządzenie narusza zasadę proporcjonalności, w zakresie, w jakim, po pierwsze, zakazuje ono działalności wyładunku lub umieszczania w sadzach tuńczyka w celu tuczenia i w celach hodowlanych, również w odniesieniu do tuńczyka złowionego przez dniem 16 lipca 2008 r., oraz, po drugie, zakazuje ono tej działalności również w odniesieniu do statków, które nie zostały wymienione w art. 1 rozporządzenia nr 530/2008, nawet w sytuacji gdy tuńczyk ten został złowiony zgodnie z kwotami połowowymi ustalonymi w konwencji o ochronie tuńczyka.

40. *AJD Tuna* twierdzi, że zaskarżone rozporządzenie jest niezgodne z zasadą proporcjonalności, gdyż nie zachowuje ono równowagi między wymogiem ochrony środowiska naturalnego i wymogiem, by nadmiernie nie szkodzić interesom podmiotów gospodarczych. Przyjmując zaskarżone rozporządzenie, Komisja uwzględniła jedynie interes ochrony środowiska naturalnego, bez uwzględnienia interesów podmiotów gospodarczych.

41. *Rządy grecki i włoski* uważają, że środek, który wprowadza zakaz, jest nieproporcjonalny do celu ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego. Środek ten jest nieproporcjonalny także z tego powodu, że rybacy hiszpańscy mogli przeprowadzać połowy przez dodatkowy okres siedmiu dni.

42. *Komisja* podkreśla, że brzmienie art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 nie jest do końca odpowiednie, oraz że rozporządzenie to dotyczy jedynie tuńczyka *złowionego* po dniu 16 czerwca 2008 r. lub po dniu 23 czerwca 2008 r. Tego rodzaju wykładnia jest uzasadniona mając na uwadze treść innych przepisów tego rozporządzenia. Komisja twierdzi ponadto, że zakaz w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 dotyczy również statków pływających pod banderą innych państw, niż te, które zostały wymienione w art. 1 i 2 rozporządzenia. Komisja uważa, że przedmiotowy zakaz nie jest nieproporcjonalny, gdyż Komisja dysponowała informacjami, według których statki państw trzecich również miały wyczerpywać swoje kwoty połowowe, oraz że statki te nie stosowały się do zaleceń ICCAT.

D — Pytanie piąte

43. W pytaniu piątym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy rozporządzenie nr 530/2008 narusza zasadę proporcjonalności w zakresie, w jakim Komisja nie wykazała, że przyjęcie przez nią środka przyczyni się do odbudowy zasobów tuńczyka.

44. *AJD Tuna* twierdzi, że zakaz wyładunku i umieszczania w sadzach tuńczyka błękitnopłetwego, który został już złowiony przez statki pływające pod banderą innych państw

niż te, które zostały wymienione w art. 1 zaskarżonego rozporządzenia, nie ma związku z ochroną zasobów tuńczyka błękitnopłetwego. Komisja nie udowodniła, że brak zakazu zawartego w zaskarżonym rozporządzeniu w istotny sposób wpłynąłby na zasoby tuńczyka błękitnopłetwego.

45. *Rząd maltański* podkreśla, że omawiany zakaz nie wpłynął na ochronę zasobów tuńczyka błękitnopłetwego, gdyż nie miał on wpływu na działalność rybaków pozawspółnotowych.

46. *Komisja* zwraca uwagę, że odbudowa zasobów tuńczyka błękitnopłetwego jest zapewniona dzięki systemowi TAC i kwotom połowowym ustalonym przez ICCAT. Zapewniając, by ustalone na 2008 r. kwoty połowowe nie zostały przekroczone, Komisja przyjęła środek, którego celem jest ochrona zasobów.

E — Pytanie szóste

47. W pytaniu szóstym sąd krajowy pragnie się zasadniczo dowiedzieć, czy zaskarżone rozporządzenie narusza zasadę niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową w zakresie, w jakim wspomniane

rozporządzenie przewiduje odrębne daty wejścia w życie zakazu dla statków hiszpańskich i statków innych państw członkowskich.

48. *AJD Tuna* i *rząd grecki* są zdania, że rozróżnienie dokonane pomiędzy statkami hiszpańskimi i statkami innych państw członkowskich jest nieuzasadnione. Rozróżnienie to jest tym bardziej nieuzasadnione, jeśli weźmie się pod uwagę okoliczność, że przyjęte przez Komisję środki miały nadzwyczajny charakter. Skoro przyjęcie omawianego środka było pilne i konieczne w celu ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego, nic nie uzasadnia okoliczności, że statki hiszpańskie dysponowały dodatkowym tygodniem na dokonywanie połowów tuńczyka błękitnopłetwego oraz na jego wyładowanie.

49. *Komisja* podkreśla, że statki hiszpańskie znajdowały się w innej sytuacji pod względem liczby statków w stosunku do przydzielonej Hiszpanii kwoty połowowej w porównaniu do innych statków. W przypadku statków hiszpańskich nie istniało ryzyko, że przekroczą one wspomnianą kwotę przed dniem 23 czerwca 2008 r.

F — Pytania siódme i ósme

50. W pytaniach siódmym i ósmym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy zaskarżone rozporządzenie narusza art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i zasadę

kontrydiktoryjności w zakresie, w jakim zainteresowane strony i państwa członkowskie nie miały żadnej możliwości przedstawienia swoich uwag na piśmie przed przyjęciem omawianego środka.

G — Pytanie dziewiąte

51. *AJD Tuna* twierdzi, że powinna być została wysłuchana przed przyjęciem zaskarżonego rozporządzenia; nie robiąc tego, Komisja naruszyła zasadę kontrydiktoryjności i art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

52. *Rząd włoski* uważa, że Komisja powinna była przyjąć omawiane środki na podstawie art. 26 rozporządzenia nr 2371/2002, który przewiduje system informowania państw członkowskich. Stosując procedurę przewidzianą w art. 7 ust. 1 rozporządzenia, Komisja naruszyła art. 47 karty praw podstawowych i zasadę kontrydiktoryjności.

53. *Komisja i Rada* podkreślają, że art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 nie przewiduje możliwości przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami. Komisja i Rada podnoszą, że art. 47 karty dotyczy zasady bezstronności sądu i nie ma on zastosowania w niniejszej sprawie. Artykuł 41 karty dotyczy wyłącznie sytuacji indywidualnych.

54. W pytaniu dziewiątym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy art. 7 rozporządzenia Rady nr 2371/2002 jest nieważny w zakresie, w jakim środki nadzwyczajne mogą zostać podjęte bez możliwości wcześniejszego wypowiedzenia się zainteresowanych stron i państw członkowskich, co narusza zasadę kontrydiktoryjności i zapisane w karcie prawa podstawowe.

55. *AJD Tuna* uważa, że powinna być została wysłuchana przed przyjęciem rozporządzenia nr 530/2008, oraz że, ponieważ art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 nie przewiduje takiej możliwości, narusza on zasadę kontrydiktoryjności oraz art. 41 i 47 karty.

56. Stanowisko *Komisji* w kwestii tego pytania jest takie samo, jak w odniesieniu do pytania siódmego i ósmego.

57. *Rada* podnosi, że art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 2371/2002 jest ważny. Rada uważa, że chociaż zasada kontrydiktoryjności niezaprzeczalnie stanowi jedną z podstawowych zasad prawa wspólnotowego i ma zastosowanie w odniesieniu do wszystkich postępowań administracyjnych, to wymóg jej przestrzegania nie musi mieć zastosowania również w odniesieniu do procedury ustawodawczej,

w ramach której przyjmowane są akty o charakterze generalnym.

VI — Ocena rzecznika generalnego

H — Pytanie dziesiąte

58. W pytaniu dziesiątym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy wykładni art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 należy dokonywać w ten sposób, że przepis ten zakazuje wspólnotowym podmiotom gospodarczym wyładunku, umieszczania w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia tuńczyka błękitnopłetwego złowionego przez statki do połowów okrężnicą pływające pod banderą państw trzecich.

59. *AJD Tuna* i *Komisja* są zdania, że wykładni rozporządzenia nr 530/2008 należy dokonywać w ten sposób, że omawiany zakaz obejmuje także wyładunek tuńczyka błękitnopłetwego złowionego przez statki pływające pod banderą państw trzecich.

60. *Rząd włoski* uważa natomiast, że zakaz w rozumieniu rozporządzenia nr 530/2008 dotyczy wyłącznie zakazu połowów przez statki tych państw trzecich, które zostały wymienione w rozporządzeniu.

A — Wstęp

61. Niniejsza sprawa wpisuje się w ramy wysiłków zmierzających do ochrony tuńczyka błękitnopłetwego, który w coraz większym stopniu stanowi gatunek zagrożony wymarciem¹⁷. W tabeli gatunków zagrożonych wymarciem tuńczyk błękitnopłetwy został zaliczony do kategorii gatunków krytycznie zagrożonych¹⁸, a zasoby tego gatunku skurczyły się do dnia dzisiejszego o ok. 85%¹⁹. W konsekwencji podejmowane są wysiłki na szczeblu międzynarodowym, w szczególności w ramach ICCAT, które mają na celu ochronę tego gatunku. Plan ICCAT w celu odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego przewiduje stopniowe zmniejszenie poziomów całkowitych dopuszczalnych połowów (Total Allowable Catch lub TAC), ograniczenie połowów na określonych obszarach

17 — W odniesieniu do zagrożenia tuńczyka błękitnopłetwego zob. np. publikację Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa wydaną już w 1995 r.: „Examen de la situation mondiale des espèces de grands migrateurs et des stocks chevauchants”; FAO dokument techniczny w sprawie połowów 337, 1995, s. 36.

18 — Zobacz np. publikację: *Biodiversity: My Hotel in Action: A Guide to Sustainable Use of Biological Resources*, International Union for Conservation of Nature, Gland, 2008, s. 64; C. Deere, *Net Gains: Linking Fisheries Management, International Trade and Sustainable Development*, IUCN, Washington, 2000, s. 37. Zobacz podobnie A.D. Barnosky, *Heatstroke: Nature in an Age of Global Warming*, Island Press, Washington, 2009, s. 50; C. Lévêque, *La biodiversité au quotidien: Le développement durable à l'épreuve des faits*, Éditions Quae, Versailles, 2008, s. 173.

19 — Pragnę dodać, że w doktrynie podkreśla się, iż zasoby tuńczyka błękitnopłetwego są rażąco nadmiernie eksploatowane i należałoby doprowadzić do obniżenia śmiertelności tego gatunku ryb o 25%. Zobacz T. Markus, *European fisheries law: from promotion to management*, Europa Law Publishing, Groningen, 2009, s. 13.

i w określonych okresach, nową minimalną wielkość tuńczyka błękitnopłetwego, środki dotyczące rybołówstwa sportowego i rekreacyjnego, a także środki kontrolne oraz wprowadzenie Systemu Wspólnej Międzynarodowej Kontroli ICCAT w celu zapewnienia skuteczności tego planu odbudowy zasobów omawianego gatunku²⁰. W marcu tego roku na szczelbu Organizacji Narodów Zjednoczonych zaproponowano również wprowadzenie całkowitego zakazu międzynarodowego handlu tuńczykiem błękitnopłetwym, lecz propozycja ta nie została przyjęta.

62. Unia Europejska, biorąc pod uwagę stopień zagrożenia tuńczyka błękitnopłetwego, również podjęła starania w celu jego ochrony, co wyraża się w przyjęciu, w ramach rozporządzenia nr 1559/2007, wieloletniego planu w celu odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim i Morzu Śródziemnym. Rozporządzenie to przewiduje coroczne stopniowe obniżanie całkowitych dopuszczalnych połowów²¹ oraz zezwala na połowy tuńczyka błękitnopłetwego wyłącznie w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca²². Rozporządzenie zawiera także np. przepisy dotyczące minimalnej wagi i wielkości tuńczyka błękitnopłetwego, który może być łowiony²³, a także przewiduje środki nadzoru, m.in. obowiązkowe raporty

połowowe²⁴. Kwoty połowowe dla tuńczyka błękitnopłetwego dla poszczególnych państw członkowskich zostały ustalone w Unii rozporządzeniem nr 40/2008 i dostosowane rozporządzeniem nr 446/2008.

63. W niniejszej sprawie poruszony został szereg zagadnień prawnych związanych z ważnością rozporządzenia nr 530/2008, zagadnienie związane z wykładnią tego rozporządzenia, a także zagadnienie związane z ważnością art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002. Komisja zakazała bowiem tym rozporządzeniem połowów tuńczyka błękitnopłetwego przez statki rybackie do połowów okrężnicą z Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty od dnia 16 czerwca 2008 r. i z Hiszpanii od dnia 23 czerwca 2008 r. Komisja zakazała również wyładunku, umieszczania w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia, a także przeładunku tuńczyka błękitnopłetwego, który został złowiony przez te statki, a także przez statki pochodzące z państw trzecich.

B — Pytania pierwsze i drugie

64. Pytania pierwsze i drugie sądu krajowego, które z uwagi na ich treść należy rozpatrywać łącznie, dotyczą dwóch zagadnień

20 — Zobacz motyw 3 rozporządzenia nr 1559/2007.

21 — Zobacz art. 3 rozporządzenia nr 1559/2007.

22 — Artykuł 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1559/2007 zakazuje połowów tuńczyka błękitnopłetwego w okresie od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia we wschodnim Atlantyku i Morzu Śródziemnym przez duże statki o długości ponad 24 m i sejnierami.

23 — Zobacz art. 7 rozporządzenia nr 1559/2007.

24 — Zobacz art. 17 rozporządzenia nr 1559/2007.

prawnych: po pierwsze, czy art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2008 stanowi prawidłową podstawę prawną dla przyjęcia rozporządzenia nr 530/2008 i, po drugie, czy rozporządzenie nr 530/2008 zostało wystarczająco uzasadnione²⁵.

65. Najpierw należy zatem zbadać, czy art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 stanowi prawidłową podstawę prawną dla przyjęcia rozporządzenia nr 530/2008, a następnie, czy rozporządzenie to zostało prawidłowo uzasadnione. Innymi słowy, należy najpierw ustalić, czy Komisja rzeczywiście dysponowała dowodami na istnienie poważnego zagrożenia dla zachowania zasobów tuńczyka błękitnopłetwego, z którego to powodu należało zakazać połowów tego gatunku ryb na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002. Następnie – o ile potwierdzi się, że zagrożenie to rzeczywiście istniało, oraz że artykuł ten stanowił prawidłową podstawę prawną – należy ustalić, czy Komisja prawidłowo uzasadniła zaskarżone rozporządzenie²⁶.

25 — Pragnę dodać, że pytanie drugie dotyczy w istocie kwestii, czy rozporządzenie nr 530/2008 zostało prawidłowo uzasadnione, mając na uwadze jego podstawę prawną (art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002). Przed dokonaniem oceny prawidłowości uzasadnienia tego rozporządzenia należy jednakże ustalić, czy art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 stanowi prawidłową podstawę prawną dla przyjęcia rozporządzenia nr 530/2008.

26 — Pragnę dodać w tym zakresie, że z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że ustanowiony w art. 253 WE obowiązek uzasadnienia należy odróżnić od zasadności tego uzasadnienia, która dotyczy zgodności z prawem uzasadnienia zaskarżonego aktu. Zobacz w tym zakresie wyroki z dnia 19 września 2002 r. w sprawie C-113/00 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. s. I-7601, pkt 47; a także z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie C-479/07 Francja przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-24, pkt 50.

1. Odpowiedni charakter art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 jako podstawy prawnej zaskarżonego aktu

66. Zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 Komisja, na uzasadniony wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, może zdecydować o zastosowaniu środków nadzwyczajnych, jeżeli zostaną spełnione dwie przesłanki: po pierwsze, jeśli istnieje dowód poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych lub dla ekosystemu morskiego, wynikającego z działalności połowowej i, po drugie, jeśli zagrożenie to wymaga natychmiastowego działania. Jak słusznie zauważył rząd maltański, druga przesłanka zastosowania tego artykułu zależy od pierwszej: wymóg natychmiastowego działania jest konsekwencją poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów wodnych, i odwrotnie – w przypadku braku takiego zagrożenia natychmiastowe działanie nie jest wymagane.

67. Wspomniane przesłanki stosowania art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 oznaczają, że przyjęte w oparciu o ten artykuł środki są wyjątkowe i konieczne, oraz że ogólnie przyjmuje się je w sytuacjach, które wymagają całkowitego zaprzestania działalności połowowej, a także w których mogą wystąpić nieodwracalne skutki dla zasobów wodnych lub ekosystemu morskiego. Wyjątkowy i pilny charakter tych środków przejawia się także w rozporządzeniach, które Komisja do tej pory przyjęła na podstawie tego artykułu. Komisja przyjęła bowiem np. w 2003 r. rozporządzenie (WE) nr 677/2003

z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające środki nadzwyczajne w celu odbudowy zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim²⁷, którym w określonym okresie całkowicie zakazane zostały połowy tego gatunku ryb, gdyż jego zasoby były zagrożone nadmiernym połowem ryb o wielkości mniejszej niż minimalna dozwolona. W 2005 r. Komisja podobnie, na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002, przyjęła środek nadzwyczajny, którym w określonym okresie całkowicie zakazane zostały połowy sardeli, gdyż z danych naukowych wynikało, że ochrona i odnowa zasobów sardeli w tym okresie wymagała zastosowania środków nadzwyczajnych²⁸.

o charakterze ogólnym i danych statystycznych Komisja rzeczywiście dysponowała dowodami na istnienie poważnego zagrożenia dla ochrony zasobów tuńczyka, co oznaczało konieczność przyjęcia środków nadzwyczajnych. Podczas tej oceny należy stwierdzić, że realizacja przez Komisję wspólnej polityki rolnej (w tym rybołówstwa) wiąże się z koniecznością przeprowadzenia złożonej oceny sytuacji gospodarczej i społecznej. W konsekwencji szeroki zakres uznania, którym dysponuje Komisja w niniejszej sprawie, nie ma jedynie zastosowania do charakteru i zakresu przyjmowanych przepisów, lecz również w pewnym zakresie do ustalenia faktów; w ramach tych uprawnień Komisja może w razie konieczności oprzeć się na ustaleniach o charakterze ogólnym i danych statystycznych²⁹.

68. Dokonując oceny odpowiedniego charakteru art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 jako podstawy prawnej rozporządzenia nr 530/2008, należy zatem przede wszystkim określić, czy na podstawie ustaleń

69. W odniesieniu do zakresu uznania w niniejszej sprawie należy również podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału kontrola sądowa, w przypadku gdy prawodawca wspólnotowy dysponuje szerokim zakresem uznania – tak jak w dziedzinie

27 — Dz.U. L 97, s. 31.

28 — Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1037/2005 z dnia 1 lipca 2005 r. ustanawiające nadzwyczajne środki ochrony i odnawiania zasobów sardeli w strefie ICES w podobszarze VIII (Dz.U. L 171, s. 24). Należy dodać, że do dnia dzisiejszego Komisja przyjęła na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 nie tylko środki zakazujące połowów pewnych gatunków ryb, lecz również środki ochrony ekosystemów morskich, np. rafy koralowej. Zobacz w tym zakresie rozporządzenie Komisji (WE) nr 1475/2003 z dnia 20 sierpnia 2003 r. w sprawie ochrony głębokowodnych raf koralowych przed skutkami połowów włókien na obszarze północno-zachodniej Szkocji (Dz.U. L 211, s. 14); a także rozporządzenie Komisji (WE) nr 263/2004 z dnia 16 lutego 2004 r. przedłużające o sześć miesięcy stosowanie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1475/2003 w sprawie ochrony głębokowodnych raf koralowych przed skutkami połowów włókien na obszarze północno-zachodniej Szkocji (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 11).

29 — Zobacz podobnie wyroki z dnia 29 lutego 1996 r. w sprawie C-122/94 Komisja przeciwko Radzie, Rec. s. I-881, pkt 18; z dnia 19 lutego 1998 r. w sprawie C-4/96 NIFPO i Northern Ireland Fishermen's Federation, Rec. s. I-81, pkt 41 i 42; z dnia 5 października 1999 r. w sprawie C-179/95 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. s. I-6475, pkt 29; z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-120/99 Włochy przeciwko Radzie, Rec. s. I-7997, pkt 44; a także z dnia 2 lipca 2009 r. w sprawie C-343/07 Bavaria i Bavaria Italia, Zb.Orz. s. I-5491, pkt 84. Zobacz także moja opinie przedstawioną w dniu 3 marca 2009 r. w sprawie C-34/08 Azienda Agricola Disarò Antonio i in., Zb.Orz. s. I-4023, pkt 47.

rolnictwa, w tym rybołówstwa – powinna ograniczać się do oceny, czy dany przepis nie jest dotknięty oczywistym błędem lub nadużyciem władzy lub czy też dany organ nie przekroczył w sposób oczywisty granic przysługującego mu swobodnego uznania³⁰. Niemniej jednak, nawet dysponując takimi uprawnieniami, prawodawca wspólnotowy jest zobowiązany oprzeć swój wybór na kryteriach obiektywnych i adekwatnych względem celu, jaki realizują sporne przepisy, uwzględniając wszystkie okoliczności faktyczne i dane techniczne i naukowe dostępne w momencie stanowienia danego aktu³¹. Przy wykonywaniu przysługującego mu swobodnego uznania, prawodawca wspólnotowy powinien w pełni uwzględniać występujące w danej sprawie interesy, a w ramach analizy ograniczeń wynikających z różnych, możliwych do zastosowania środków, prawodawca powinien zbadać, czy zamierzone cele mogą uzasadnić powstanie negatywnych skutków gospodarczych, nawet znaczących, po stronie niektórych podmiotów gospodarczych³².

70. Zgodnie z publicznie dostępnymi danymi, które AJD Tuna przedstawiła

Trybunałowi³³, wspólnotowe statki rybackie wykorzystały w 2008 r. jedynie 63,23% przyznanej Wspólnocie kwoty połowowej. Z tych samych danych wynika, że żadne państwo strefy śródziemnomorskiej niebędące państwem członkowskim UE nie przekroczyło przydzielonych mu kwot połowowych³⁴, a jeśli już do tego doszło, to w bardzo małym zakresie³⁵.

71. Należy jednakże uwzględnić okoliczność, jak podczas rozprawy słusznie podkreśliła Komisja, że wspomniane dane mają jedynie charakter szacunkowy. Komisja poinformowała podczas rozprawy, że z ostatecznych danych wynika, iż Wspólnota wykorzystała w 2008 r. 92,3% swojej kwoty połowowej. Z raportu ICCAT³⁶ wynika ponadto, że szacunkowe połowy były większe niż te, które zadeklarowane zostały organowi ICCAT. W raporcie ICCAT podano, że całkowite dopuszczalne połowy (TAC) tuńczyka błękitnopłetwego w Atlantyku i w Morzu Śródziemnym wyniosły w 2008 r. 28 500 ton³⁷. Zadeklarowane połowy (reported catch) w tej strefie wyniosły w 2008 r. 23 868 ton, zaś szacunkowe połowy (best catch estimate) 25 760 ton³⁸. Chociaż

30 — Zobacz np. wyroki z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawie C-189/01 Jippes i in., Rec. s. I-5689, pkt 80; z dnia 9 września 2004 r. w sprawie C-304/01 Hiszpania przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-7655, pkt 23; a także z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie C-535/03 Unifarm i North Sea Fishermen's Organisation, Zb.Orz. s. I-2689, pkt 55.
31 — Zobacz np. wyrok z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie C-127/07 Arcelor Atlantique et Lorraine i in., Zb.Orz. s. I-9895, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo.
32 — Zobacz podobnie wyrok z dnia 8 czerwca 2010 r. w sprawie C-58/08 Vodafone i in., Zb.Orz. s. I-4999, pkt 53; a także ww. w przyp. 31 wyrok w sprawie Arcelor Atlantique et Lorraine i in.

33 — Załącznik 5 do uwag na piśmie AJD Tuna: Okólnik ICCAT 1995/08.

34 — Jeśli chodzi o połowy, które zostały zadeklarowane ICCAT, Chorwacja wykorzystała 98,91%, zaś Maroko 87,32% swojej kwoty połowowej. Zobacz załącznik 5 do uwag na piśmie AJD Tuna: Okólnik ICCAT 1995/08.

35 — Tunezja wykorzystała 107,20%, zaś Libia 105,58% swojej kwoty połowowej tuńczyka błękitnopłetwego.

36 — Zobacz Report for biennial period, 2008-09, Part II (2009) – Vol. 2, dostępny na stronie internetowej: www.iccat.int/Documents/BienRep/REP_EN_08-09_II_2.pdf.

37 — Ibidem, s. 119.

38 — Ibidem, s. 120.

zadeklarowane i szacunkowe połowy były zatem niższe od TAC, dane te nie obejmują jednakże połowów nielegalnych, niezadeklarowanych i nieuregulowanych; ponadto potencjalne połowy (potential catch) znacznie przewyższyły TAC w 2008 r. (34 120 ton)³⁹.

72. Uważam, że Komisja mogła, w oparciu o przywołane dane, przyjąć rozporządzenie nr 530/2008 na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002, nawet jeśli w momencie jego przyjmowania nie dysponowała całkowicie wiarygodnymi danymi naukowymi. Wspomniana podstawa prawna jest prawidłowa, po pierwsze, dlatego że Komisja oceniając dane również dysponuje pewnym zakresem swobodnego uznania⁴⁰, oraz, po drugie, ponieważ przyjmując środki nadzwyczajne Komisja zastosowała podejście ostrożnościowe. Należy bowiem pamiętać, że Wspólnota podejmując środki mające na celu ochronę i utrzymanie żywych zasobów wodnych stosuje podejście ostrożnościowe poprzez zapewnienie ich zrównoważonej

eksploatacji oraz zminimalizowanie wpływu działalności połowowej na ekosystemy morskie⁴¹. Ostrożnościowe podejście do zarządzania rybołówstwem oznacza, że brak odpowiednich informacji naukowych nie powinien być usprawiedliwieniem dla odkładania lub niepodejmowania środków zarządzania w celu ochrony docelowego gatunku, gatunków pokrewnych lub zależnych oraz gatunków niedocelowych i ich środowiska⁴².

73. Uważam w konsekwencji, że art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 stanowi prawidłową podstawę prawną rozporządzenia nr 530/2008.

2. Odpowiedni charakter uzasadnienia skarżonego rozporządzenia

39 — Ibidem, s. 119. Pragnę dodać, że potencjalne połowy ustala się w oparciu o zdolność połowową statków rybackich; w doktrynie podkreśla się, że z powodu nadmiernych zdolności połowowych statków rybackich (w stosunku do przyznanym im kwot połowowych), nadmierne połowy stają się coraz większym problemem wspólnie polityki rybołówstwa. Zobacz w tym zakresie A. Berg, *Implementing and Enforcing European Fisheries Law: The Implementation and the Enforcement of the Common Fisheries Policy in the Netherlands and in the United Kingdom*, Kluwer, La Haye 1999, s. 38; T. Markus, op. cit. (przypis 19), s. 13. Zobacz także zieloną księgę *Reforma wspólnej polityki rybołówstwa* [KOM(2009)163 wersja ostateczna], s. 5, w której podkreśla się, że przez dziesięciolecia europejskie stada ryb były przelawiane, a floty rybackie w dalszym ciągu są zbyt duże w stosunku do dostępnych zasobów.

40 — Zobacz pkt 68 niniejszej opinii.

74. Poniżej dokonam analizy odpowiedniego charakteru uzasadnienia rozporządzenia nr 530/2008 oraz kwestii, czy w przypadku braku takowego, omawiane rozporządzenie jest nieważne. W tym zakresie należy

41 — Zobacz art. 2 rozporządzenia nr 2371/2002.

42 — Zobacz art. 3 lit. i) rozporządzenia nr 2371/2002.

najpierw wyjaśnić, na czym polega obowiązek Komisji dotyczący uzasadnienia rozporządzenia, którym podejmuje ona środki nadzwyczajne w sprawie ochrony żywych zasobów wodnych.

75. Z utrwalonego orzecznictwa dotyczącego art. 253 WE⁴³ wynika, że uzasadnienie powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym podmiotom poznać podstawy podjętej decyzji, a Trybunałowi dokonać jej kontroli⁴⁴. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru powołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie⁴⁵. Nie jest wymagane, by uzasadnienie podawało w sposób szczegółowy wszystkie istotne okoliczności prawne i faktyczne, o tyle, że kwestia, czy uzasadnienie danego aktu spełnia wymagania art. 253 WE, musi być oceniana nie tylko z uwzględnieniem jego brzmienia, lecz również jego

kontekstu, jak i całości zasad prawnych dotyczących danej dziedziny⁴⁶.

76. Z utrwalonego orzecznictwa wynika również, że zakres obowiązku uzasadnienia zależy od charakteru konkretnego aktu, a w przypadku aktów o charakterze ogólnym, uzasadnienie może się ograniczać do wskazania, po pierwsze, całościowej sytuacji, która doprowadziła do jego przyjęcia, a po drugie, ogólnych celów, jakim ma służyć. W tym kontekście Trybunał stwierdził w szczególności, że wygórowane byłoby żądanie szczegółowego uzasadnienia każdej decyzji technicznej, jeżeli z zaskarżonego aktu wynikają istotne cele, do których realizacji zmierza dana instytucja⁴⁷.

77. Z orzecznictwa wynika zatem, że Komisja, uzasadniając zaskarżone rozporządzenie, nie ma obowiązku wskazać konkretnych danych dotyczących wyczerpywania się zasobów tuńczyka błękitnopłetwego.

78. Podejście to potwierdzają również inne rozporządzenia, które Komisja przyjęła na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia

43 — Od momentu wejścia w życie traktatu z Lizbony, art. 296 ust. 2 TFUE.

44 — Zobacz podobnie wyroki z dnia 5 października 2000 r. w sprawie C-288/96 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-8237, pkt 82; a także z dnia 19 października 2000 r. w sprawach połączonych C-15/98 i C-105/99 Włochy i Sardagna Lines przeciwko Komisji, Rec. s. I-8855, pkt 65. Jeśli chodzi o doktrynę zob. np. J. Schwarze (ed.) EU-Kommentar, 2ème édition, Nomos, Baden-Baden, 2009, s. 1919, pkt 5 i nast.

45 — Zobacz np. wyrok z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-120/99 Włochy przeciwko Komisji, Rec. s. I-7997, pkt 29.

46 — Zobacz podobnie w szczególności wyroki z dnia 29 lutego 1996 r. w sprawie C-56/93 Belgia przeciwko Komisji, Rec. s. I-723, pkt 86; z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 63; z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie C-310/99 Włochy przeciwko Komisji, Rec. s. I-2289, pkt 48; z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C-5/01 Belgia przeciwko Komisji, Rec. s. I-11991, pkt 68; a także z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie C-479/07 Francja przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-24, pkt 49.

47 — Zobacz np. wyroki z dnia 7 listopada 2000 r. w sprawie C-168/98 Luksemburg przeciwko Parlamentowi i Radzie, Rec. s. I-9131, pkt 62; z dnia 9 września 2003 r. w sprawie C-361/01 P Kik przeciwko OHMI, Rec. s. I-8283, pkt 102; a także ww. w przypisie 30 wyrok w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 51.

nr 2371/2002, np. rozporządzenie (WE) nr 677/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające środki nadzwyczajne w celu odbudowy zasobów dorsza w Morzu Bałtyckim⁴⁸, rozporządzenie Komisji (WE) nr 1037/2005 z dnia 1 lipca 2005 r. ustanawiające nadzwyczajne środki ochrony i odnawiania zasobów sardeli w strefie CES w podobszarze VIII⁴⁹, rozporządzenie Komisji (WE) nr 1539/2005 z dnia 22 września 2005 r. rozszerzające zakres stosowania nadzwyczajnych środków ochrony i odnawiania zasobów sardeli w strefie CES w podobszarze VIII⁵⁰, a także rozporządzenie Komisji (WE) nr 1475/2003 z dnia 20 sierpnia 2003 r. w sprawie ochrony głębokowodnych raf koralowych przed skutkami połowów włokiem na obszarze północno-zachodniej Szkocji⁵¹.

w przypadku braku przyjęcia środków nadzwyczajnych zaistnieje poważne zagrożenie wyczerpania się zasobów, miała ona prawo przyjąć to rozporządzenie stosując podejście ostrożnościowe.

81. Wobec powyższego uważam, że Komisja odpowiednio uzasadniła rozporządzenie nr 530/2008.

C — Pytanie trzecie

79. W żadnym z tych rozporządzeń Komisja nie podaje konkretnych danych wskazujących na poważne zagrożenie dla ochrony żywych zasobów wodnych, lecz z treści tych rozporządzeń wynika, że Komisja opierała się na tych danych. W związku z tym nie mogę podzielić argumentów strony skarżącej w postępowaniu przed sądem krajowym, że Komisja powinna była przedstawić w zaskarżonym rozporządzeniu konkretne dane wskazujące na poważne zagrożenie dla ochrony zasobów tuńczyka.

80. Ponadto, jak wspomniałam już w pkt 72 niniejszej opinii, nawet jeżeli Komisja podczas przyjmowania rozporządzenia nr 530/2008 nie dysponowała danymi wskazującymi, że

82. W pytaniu trzecim sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć, czy rozporządzenie nr 530/2008 jest nieważne w zakresie, w jakim narusza ono uzasadnione oczekiwania podmiotów gospodarczych, takich jak skarżąca.

83. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem każdy podmiot gospodarczy, u którego instytucja wywołała uzasadnione oczekiwania, może powołać się na zasadę ich ochrony⁵². Zapewnieniami mogącymi stanowić podstawę takich oczekiwań są precyzyjne

48 — Wymienione w przypisie 27.

49 — Dz.U. L 171, s. 24.

50 — Dz.U. L 247, s. 9.

51 — Dz.U. L 211, s. 14.

52 — Zobacz podobnie np. wyroki z dnia 11 marca 1987 r. w sprawie 265/85 Van den Bergh en Jurgens i Van Dijk Food Products (Lopik) przeciwko EWG, Rec. s. 1155, pkt 44; z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawach połączonych C-37/02 i C-38/02 Di Lenardo i Dilexport, Zb.Orz. s. I-6911, pkt 70; z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie C-342/03 Hiszpania przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-1975, pkt 47; a także z dnia 25 października 2007 r. w sprawie C-167/06 P Komninou i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-141, pkt 63.

informacje, które są bezwarunkowe, zgodne i pochodzą z kompetentnego i zaufanego źródła, niezależnie od formy, w jakich zostały zakomunikowane⁵³. Natomiast nie może powoływać się na naruszenie tej zasady ten, komu administracja nie udzieliła wyraźnych zapewnień⁵⁴. Jeśli rozsądny i przezorny podmiot gospodarczy jest w stanie przewidzieć wydanie przepisów wspólnotowych mogących wpłynąć na jego interesy, nie może on powoływać się na tę zasadę w razie wydania takich przepisów⁵⁵.

regulujących i tymczasowo zawieszających działalność połowową w oparciu o art. 21 rozporządzenia nr 2847/93.

85. W związku z tym uważam, że na pytanie trzecie należy odpowiedzieć w ten sposób, że rozporządzenie nr 530/2008 nie narusza uzasadnionych oczekiwań podmiotów gospodarczych takich jak skarżąca.

D — Pytania czwarte i piąte

84. Jak słusznie podkreśliła Komisja, w żaden sposób nie zapewniała ona AJD Tuna, że połowy tuńczyka błękitnopłetwego okrężnicą z pewnością będą dozwolone do dnia 30 czerwca 2008 r. Jeśli AJD Tuna mogłaby, wobec braku wyraźnych zapewnień ze strony Komisji, powołać się w tym względzie na uzasadnione oczekiwania, uniemożliwiłoby to Komisji przyjmowanie jakichkolwiek środków, na mocy których można by tymczasowo zawiesić połowy. Poza środkami nadzwyczajnymi opartymi na art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 i środkami opartymi na art. 26 rozporządzenia nr 2371/2002, Komisja nie mogłaby również przyjmować środków

86. W pytaniach czwartym i piątym sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć, czy rozporządzenie nr 530/2008 jest zgodne z zasadą proporcjonalności, mając na uwadze, że:

- po pierwsze, prowadzenie działalności polegającej na wyładunku lub umieszczeniu w sadzach tuńczyka w celach hodowlanych i tuczenia, a także tuńczyka złowionego przed dniem, w którym połowy zostały zawieszane na mocy rozporządzenia nr 530/2008, zostało zakazane wszystkim wspólnotowym podmiotom gospodarczym, i
- po drugie, wszystkim wspólnotowym podmiotom gospodarczym zakazano wykonywania tej działalności również

53 — Zobacz podobnie ww. w przypisie 52 wyrok w sprawie Komninou i in., pkt 63.

54 — Zobacz podobnie np. wyroki z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie C-506/03 Niemcy przeciwko Komisji, pkt 58; z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawach połączonych C-182/03 i C-217/03 Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5479, pkt 147; a także ww. w przypisie 52 wyrok w sprawie Komninou i in., pkt 63.

55 — Zobacz podobnie ww. w przyp. 52 wyrok w sprawie Van den Bergh en Jurgens przeciwko Komisji, pkt 44; wyrok z dnia 15 kwietnia 1997 r. w sprawie C-22/94 Irish Farmers Association i in., Rec. s. I-1809, pkt 25; a także ww. w przyp. 54 wyrok w sprawie Belgia i Forum 187 przeciwko Komisji, pkt 147.

w odniesieniu do tuńczyka, który został złowiony przez rybaków, których statki pływają pod banderą inną niż państw członkowskich wymienionych w art. 1 rozporządzenia nr 530/2008.

87. Poniżej dokonam analizy dwóch pytań dotyczących naruszenia zasady proporcjonalności.

1. Proporcjonalność zakazu wyładunku tuńczyka złowionego przed wprowadzeniem zakazu połowów

88. Najpierw należy zbadać, czy środek, na mocy którego wszystkim wspólnotowym podmiotom gospodarczym zakazano prowadzenia działalności polegającej na wyładunku lub umieszczaniu w sadzach tuńczyka w celach hodowlanych i tuczenia, również w odniesieniu do tuńczyka złowionego przed dniem zawieszenia przez rozporządzenie nr 530/2008 możliwości dokonywania połowów przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływających pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty, czyli przed dniem 16 czerwca 2008 r., jest proporcjonalny.

89. W odniesieniu do tego środka należy podkreślić, że rozporządzenie nr 530/2008 wyraźnie stanowi w art. 3, iż z dniem 16 czerwca 2008 r., oraz z dniem 23 czerwca 2008 r. (w przypadku tuńczyka złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą

pływające pod banderą Hiszpanii), wspólnotowe podmioty gospodarcze nie zgadzają się na wyładunki, umieszczanie w sadzach w celu tuczenia i w celach hodowlanych oraz na przeładunki na wodach i w portach Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45° długości geograficznej zachodniej i w Morzu Śródziemnym. Dosłowna wykładnia tego artykułu pozwala na stwierdzenie, że zakaz ten dotyczy również tuńczyka złowionego przed dniem 16 lub 23 czerwca 2008 r.

90. Komisja wskazała już jednakże w swoich uwagach na piśmie, że w oparciu o wykładnię teleologiczną tego artykułu można stwierdzić, że wspólnotowe podmioty gospodarcze zakazują wyładunku, umieszczania w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia tuńczyka błękitnopłetwego *złowionego* po dniu 16 lub 23 czerwca 2008 r. Artykuł 3 rozporządzenia nr 530/2008 powinien być rozpatrywany w związku z art. 1 i 2 rozporządzenia zakazującego połowów tuńczyka błękitnopłetwego od dnia 16 i 23 czerwca 2008 r.

91. Podzielam zdanie Komisji co do wykładni teleologicznej art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 i w związku z tym uważam, że w odniesieniu do zakazu prowadzenia działalności polegającej na wyładunku tuńczyka złowionego przed dniem 16 lub 23 czerwca 2008 r., nie występuje problem zgodności tego artykułu z zasadą proporcjonalności.

2. Proporcjonalność zakazu wyładunku tuńczyka złowionego przez statki pływające pod banderą państw trzecich

nie mogą być nadmierne w stosunku do zamierzonych celów⁵⁶.

92. Ważniejsze jest zbadanie, czy środek w rozumieniu art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 jest nieproporcjonalny w zakresie, w jakim żadnemu wspólnotowemu podmiotowi gospodarczemu nie zezwolono na prowadzenie działalności polegającej na wyładunku i umieszczaniu w sardach tuńczyka w celach hodowlanych i tuczenia (zwany dalej „środkiem zakazującym wyładunku tuńczyka”) w odniesieniu do tuńczyka złowionego przez statki pływające pod banderą inną niż państw członkowskich wymienionych w art. 1 rozporządzenia nr 530/2008.

94. W ramach badania zasady proporcjonalności należy w związku z tym przyjąć trójstopniowy schemat oceny, w ramach którego skontrolować należy, po pierwsze, odpowiedni charakter, po drugie, niezbędność i, po trzecie, nienadmierny charakter danego środka⁵⁷.

95. Trybunał orzekł jednak, że kontrola sądowa, np. w dziedzinie rolnictwa, w tym rybołówstwa, powinna ograniczać się do oceny, czy dany przepis nie jest dotknięty oczywistym błędem lub nadużyciem władzy lub czy też dany organ nie przekroczył w sposób oczywisty granic przysługującego

a) Kryterium oceny

93. Należy podkreślić, że zasada proporcjonalności, będąca jedną z zasad ogólnych prawa wspólnotowego, wymaga, by akty instytucji Wspólnoty nie wykraczały poza to, co odpowiednie i konieczne do realizacji uzasadnionych celów, których osiągnięciu mają służyć, przy czym tam, gdzie istnieje możliwość wyboru spośród większej liczby odpowiednich rozwiązań, należy stosować te najmniej dotkliwe, a wynikające z tego niedogodności

56 — Zobacz podobnie wyroki z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie C-33/08 Agrana Zucker, Zb.Orz. s. I-5035, pkt 31; z dnia 7 września 2006 r. w sprawie C-310/04 Hiszpania przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-7285, pkt 97; ww. w przypisie 30 wyrok w sprawie Jippes i in., pkt 81; wyrok z dnia 5 października 1994 r. w sprawach połączonych C-133/93, C-300/93 i C-362/93 Crispoltoni i in. Rec. s. I-4863, pkt 41; a także z dnia 13 listopada 1990 r. w sprawie C-331/88 Fedesa i in., Zb.Orz. s. I-4023, pkt 13.

57 — Zobacz np. odnośnie do trójstopniowego schematu oceny zasady proporcjonalności moją opinię przedstawioną w dniu 21 stycznia 2010 r. w sprawie C-365/08 Agrana Zucker, Zb.Orz. s. I-4341, pkt 60. Odnośnie do trójstopniowej struktury zasady proporcjonalności zob. w doktrynie np. D. Simon, Le contrôle de proportionnalité exercé par la Cour de Justice des Communautés Européennes, w: *Petites affiches*, no 46/2009, s. 17, pkt 20 i nast.; G. de Búrca, The Principle of Proportionality and its Application in EC Law, w: *Yearbook of European Law*, Vol. 13 (1993), s. 113; W. Van Gerven, The Effect of Proportionality on the Actions of Member States of the European Community: National Viewpoints from Continental Europe, w: E. Ellis, *The Principle of Proportionality in the Laws of Europe*, Oxford i Portland, 1999, s. 37.

mu swobodnego uznania⁵⁸. Biorąc pod uwagę, że w dziedzinie wspólnej polityki rolnej prawodawca wspólnotowy dysponuje szerokim zakresem uznania, jedynie oczywiście niewłaściwy charakter aktu wydanego w tej dziedzinie w odniesieniu do celu, jaki realizują właściwe instytucje, może według Trybunału naruszyć legalność takiego aktu⁵⁹.

96. Jak stwierdziłam już w moich opiniach w sprawie Azienda Agricola⁶⁰ i w sprawie Agrana Zucker⁶¹ oraz jak stwierdził rzecznik generalny E. Sharpston w opinii w sprawie Zuckerfabrik Jülich⁶², sprowadzenie badania proporcjonalności do samego badania odpowiedniego charakteru środka nie jest dla mnie przekonujące⁶³.

58 — Zobacz np. ww. w przyp. 30 wyroki w sprawie Jippes i in., pkt 80; w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 23; a także w sprawie Unitymark in North Sea Fishermen's Organisation, pkt 55.

59 — Zobacz np. ww. w przypisie 56 wyroki w sprawie Fedesa i in., pkt 14 i w sprawie Crispoltoni i in., pkt 42; ww. w przypisie 30 wyrok w sprawie Jippes i in., pkt 82; a także wyrok z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-344/04 IATA i ELFAA, Zb.Orz. s. I-403, pkt 80.

60 — Zobacz moją ww. w przypisie 29 opinię w sprawie Azienda Agricola i in., pkt 61.

61 — Zobacz moją ww. w przypisie 57 opinię w sprawie Agrana Zucker, pkt 64.

62 — Opinia rzecznika generalnego E. Sharpston, przedstawiona w dniu 14 czerwca 2007 r. w sprawach połączonych C-5/06 i od C-23/06 do C-36/06 Zuckerfabrik Jülich, Zb.Orz., s. I-3231, pkt 65.

63 — Pragnę dodać, że w pkt od 51 do 71 ww. w przyp. 32 wyroku w sprawie Vodafone i in. Trybunał podczas przeprowadzania kontroli zgodności z prawem rozporządzenia wspólnotowego przeprowadził trójstopniowe badanie proporcjonalności niezależnie od okoliczności, że prawodawca wspólnotowy dysponował szerokim zakresem uznania; Trybunał zbadał mianowicie odpowiedni charakter (pkt od 55 do 60), niezbędność środka (pkt od 61 do 68) i jego nienadmierny charakter (pkt 69).

97. Wymogi odpowiedniego, niezbędnego i nienadmiernego charakteru nie stanowią bowiem odzwierciedlenia różnych aspektów tego samego pojęcia; dopiero w ramach oceny niezbędności i nienadmiernego charakteru środka zamierzony przez prawodawcę wspólnotowego cel i naruszone prawa jednostki „umieszczane są we wzajemnej relacji”⁶⁴. Gdyby sąd ograniczył badanie tylko do odpowiedniego charakteru danego działania, nie przeprowadziłby oceny proporcjonalności, lecz jedynie obiektywną kontrolę swobodnego uznania przysługującego prawodawcy wspólnotowemu⁶⁵.

98. W związku z tym uważam, że również działania prawodawcy wspólnotowego w dziedzinie wspólnej polityki rolnej, w tym rybołówstwa, należy poddać trójstopniowej ocenie proporcjonalności, lecz biorąc pod uwagę szeroki zakres uznania, którym dysponuje prawodawca wspólnotowy, badanie to powinno ograniczać się do sprawdzenia, czy dany środek jest oczywiście nieodpowiedni, oczywiście zbędny i oczywiście nadmierny⁶⁶. Takie podejście szanuje swobodę uznania prawodawcy wspólnotowego, przysługującą mu w ramach przyjmowania złożonych decyzji o charakterze politycznym, ekonomicznym i społecznym i uniemożliwia

64 — Zobacz moją ww. w przypisie 29 opinię w sprawie Azienda Agricola Disarò Antonio i in., pkt 63; a także moją ww. w przypisie 57 opinię w sprawie Agrana Zucker, pkt 66.

65 — Zobacz moją ww. w przypisie. 29 opinię w sprawie Azienda Agricola Disarò Antonio i in., pkt 63; a także moją ww. w przypisie 57 opinię w sprawie Agrana Zucker, pkt 66.

66 — Zobacz moją ww. w przypisie. 29 opinię w sprawie Azienda Agricola Disarò Antonio i in., pkt 64; a także moją ww. w przypisie 57 opinię w sprawie Agrana Zucker, pkt 70.

Trybunałowi zastępowanie tych decyzji swoją własną oceną.

troski tego środka w sposób spójny i systematyczny⁶⁷. Dany środek jest zatem oczywiście nieodpowiedni, jeżeli już na pierwszy rzut oka nie gwarantuje on osiągnięcia realizowanego celu lub jeżeli na pierwszy rzut oka nie gwarantuje on realizacji zamierzonego celu w sposób spójny i systematyczny.

b) Ocena naruszenia zasady proporcjonalności

99. Najpierw należy określić, jaki jest cel zaskarżonego środka polegającego na zakazie wyładunku tuńczyka. Jak wynika z motywu 10 rozporządzenia nr 530/2008, celem tego środka jest wzmocnienie skuteczności środków, które mają na celu zapobieżenie poważnemu zagrożeniu dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnoplewego.

102. Jestem zdania, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 nie jest sam w sobie oczywiście nieodpowiedni do osiągnięcia celu wzmocnienia skuteczności środków, które mają na celu zapobieżenie poważnemu zagrożeniu dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnoplewego.

100. Następnie należy zbadać, czy środek ten, mając na uwadze realizowane cele, nie jest oczywiście nieodpowiedni, oczywiście zbędny lub oczywiście nadmierny.

103. Wspomniany środek wspólnotowy byłby sam w sobie oczywiście nieodpowiedni w sytuacji gdyby całkowicie wykluczone zostało, że może on wpływać na połowy przeprowadzane przez statki państw trzecich. Należy w tym względzie podkreślić, że prawodawca wspólnotowy dysponuje szerokim zakresem uznania w dziedzinie polityki rolnej, w tym rybołówstwa, który odpowiada politycznej odpowiedzialności prawodawcy w związku z określeniem kształtu wspólnej

i) Analiza kwestii, czy omawiany środek ma oczywiście nieodpowiedni charakter

101. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem środek jest odpowiedni do zapewnienia realizacji wskazanego celu, tylko jeśli jego osiągnięcie jest rzeczywistym przedmiotem

67 — Zobacz podobnie wyroki z dnia 6 marca 2007 r. w sprawach połączonych C-338/04, C-359/04 i C-360/04 *Placencia i in.*, Zb.Orz. s. I-1891, pkt 53 i 58; z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie C-500/06 *Corporación Dermoeástica*, Zb.Orz. s. I-5785, pkt 39 i 40; a także z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie C-169/07 *Hartlauer*, Zb.Orz. s. I-1721, pkt 55, które chociaż dotyczą oceny proporcjonalności ustawodawstwa krajowego, mogą znaleźć przełożenie na ocenę proporcjonalności środków wspólnotowych. Zobacz także np. opinię rzecznika generalnego J. Kokota przedstawioną w dniu 6 maja 2010 r. w sprawie C-499/08 *Andersen*, sprawa w toku, pkt 57 i przytoczone tam orzecznictwo.

polityki rolnej⁶⁸. Komisja w ramach przysługującego jej swobodnego uznania najwyraźniej uznała, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka będzie mieć (lub może mieć) również wpływ na połowy przeprowadzane przez statki państw trzecich, gdyż możliwe jest, że w przypadku braku środka zakazującego wyładunku statki rybackie do połowów okrężnicą z państw niewymienionych w rozporządzeniu nr 530/2008 rozpoczną połowy większych ilości tuńczyka celem jego sprzedaży wspólnotowym podmiotom gospodarczym. Uważam w związku z tym, że omawiany środek nie jest sam w sobie oczywiście nieodpowiedni do osiągnięcia celu ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego.

hiszpańskie statki rybackie mogły dokonywać połowów tuńczyka tydzień dłużej, bieg zakazu wyładunku tuńczyka w odniesieniu do tych statków również rozpoczął się tydzień później. Uważam zatem, że sytuacja, w której hodowcy wspólnotowi w okresie od dnia 16 do dnia 23 czerwca 2008 r. nie mogli zaopatrywać się w tuńczyka pochodzącego ze statków rybackich państw trzecich, lecz bez żadnych ograniczeń mogli oni zaopatrywać się w tuńczyka pochodzącego z hiszpańskich statków rybackich, jest całkowicie niespójna i niesystematyczna. Całkiem możliwe bowiem jest, że zezwolenie statkom hiszpańskim na przeprowadzanie połowów materializuje obawę, o której wspomniałam w poprzednim punkcie niniejszej opinii, z tego powodu, że statki hiszpańskie mogły złowić większe ilości tuńczyka i sprzedać go hodowcom ryb z innych państw członkowskich. Niespójność ta sprawia, że środek zakazujący wyładunku statkom państw trzecich jest w istocie bezprzedmiotowy i oczywiście nieodpowiedni do realizacji zamierzonego celu.

104. Jednakże problematyczna wydaje mi się kwestia spójności środka zakazującego wyładunku tuńczyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 w porównaniu do środka zakazującego wyładunku w rozumieniu ust. 2 tego samego artykułu. Należy przypomnieć, że rozporządzenie nr 530/2008, poza wprowadzeniem zakazu wyładunku tuńczyka na podstawie art. 3 ust. 1, zawiera także w art. 3 ust. 2 analogiczny zakaz wyładunku tuńczyka złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą Hiszpanii. Ponieważ

105. Uważam zatem, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 jest oczywiście nieodpowiedni do realizacji celu wzmocnienia skuteczności środków, które służą zapobieżeniu poważnemu zagrożeniu dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego.

68 — Zobacz moją ww. w przypisie 29 opinię w sprawie Azienda Agricola Disarò Antonio i in., pkt 37.

ii) Analiza kwestii, czy omawiany środek jest oczywiście niezbędny

w przypadku statków hiszpańskich, dopiero w dniu 23 czerwca 2008 r. Wtedy jednakże znów wprowadzono by środek zakazujący wyładunku tuńczyka, który jest niespójny.

106. W przypadku, gdyby Trybunał postanowił, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka nie jest oczywiście nieodpowiedni do realizacji celu wzmocnienia skuteczności środków, których celem jest zapobieżenie poważnemu zagrożeniu dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego, należy dodatkowo zbadać, czy środek zakazujący wyładunku był oczywiście niezbędny. W dziedzinach, w których prawodawca dysponuje szerokim zakresem uznania, analiza koniecznego charakteru powinna bowiem ograniczać się do zbadania, czy pośród wielu środków odpowiednich do realizacji zamierzonego celu, w *oczywisty sposób* istnieje inny środek, który jest mniej dotkliwy dla omawianych interesów lub uprawnienia chronionego z mocy prawa.

108. W konsekwencji uważam, że nie można wykazać, iż środek zakazujący wyładunku tuńczyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 jest oczywiście zbędny do realizacji celu ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego.

iii) Analiza kwestii, czy omawiany środek jest oczywiście nadmierny

107. Nic nie pozwala według mnie twierdzić, że w *oczywisty sposób* istnieje inny środek, który byłby mniej dotkliwy dla omawianych interesów lub uprawnienia chronionego z mocy prawa. Można oczywiście podnosić, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą z państw trzecich nie jest oczywiście niezbędny do realizacji zamierzonego celu, gdyż wystarczyłoby, aby zakaz wyładunku tuńczyka złowionego przez statki rybackie z państw trzecich wszedł w życie, tak jak

109. W przypadku gdyby Trybunał postanowił, że środek zakazujący wyładunku tuńczyka nie jest oczywiście nieodpowiedni ani oczywiście zbędny, należy jeszcze zbadać nienadmierny charakter tego środka, czyli w jaki sposób godzi on interesy osób wykonujących działalność z interesem ochrony tuńczyka błękitnopłetwego. Według mnie z posiadanych informacji wynika, że nie ma najmniejszej wątpliwości, iż omawiany środek jest nienadmierny. Chociaż prowadzące tę działalność podmioty gospodarcze ponoszą straty gospodarcze spowodowane zakazem wyładunku tuńczyka, bezsprzecznie ważniejsze są priorytety związane z ochroną tuńczyka

błękitnopleśw. Uważam w konsekwencji, że Trybunał powinien uznać, iż środek zakazujący wyładunku tuńczyka nie jest ani oczywiście nieodpowiedni, ani oczywiście zbędny, ani oczywiście nadmierny.

c) Konsekwencje naruszenia zasady proporcjonalności

111. Należy wreszcie zbadać, jak naruszenie zasady proporcjonalności wpływa na ważność rozporządzenia nr 530/2008. Należy przede wszystkim sprawdzić, czy naruszenie tej zasady powoduje nieważność całego rozporządzenia, czy jedynie jego art. 3.

iv) Wniosek

110. Należy zatem stwierdzić, że art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 nie przewiduje, że wspólnotowe podmioty gospodarcze nie mogą wykonywać działalności polegającej na wyładunku, umieszczaniu w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia oraz przeładunku tuńczyka błękitnopleśw, który został złowiony przed dniem, w którym jego połowy zostały zawieszono na podstawie rozporządzenia nr 530/2008, co oznacza, że nie pojawia się kwestia braku proporcjonalności tego środka. Tym niemniej środek w rozumieniu art. 3 tego rozporządzenia, zgodnie z którym wspólnotowe podmioty gospodarcze nie mogą wykonywać działalności polegającej na wyładunku, umieszczaniu w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia, a także przeładunku tuńczyka błękitnopleśw złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą nie pływające pod banderą państw członkowskich wymienionych w rozporządzeniu nr 530/2008, narusza zasadę proporcjonalności.

112. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem stwierdzenie częściowej nieważności jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy składniki, o których stwierdzenie nieważności się wnosi, mogą zostać oddzielone od reszty aktu⁶⁹. Ponadto warunek ten nie zostaje spełniony, jeśli stwierdzenie częściowej nieważności zmieniłoby istotę przyjętych regulacji⁷⁰.

113. W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 został zredagowany w taki sposób, że nie stanowi on całości z pozostałymi artykułami rozporządzenia. Nawet w przypadku stwierdzenia

69 — Chociaż chodzi tu oczywiście o utrwalone orzecznictwo dotyczące nieważności skargi, orzecznictwo to może być zastosowane w drodze analogii w przypadku rozpatrywania pytania prejudycjalnego dotyczącego ważności aktu wspólnotowego; zob. np. wyroki z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie C-29/99 Komisja przeciwko Radzie, Rec. s. I-11221, pkt 45 i 46; z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie C-378/00 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, Rec. s. I-937, pkt 30; a także z dnia 30 września 2003 r. w sprawie C-239/01 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-10333, pkt 33.

70 — Zobacz np. wyrok z dnia 31 marca 1998 r. w sprawach połączonych C-68/94 i C-30/95 Francja i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-1375, pkt 257; a także ww. w przypisie 69 wyroki w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 46 i w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 34.

nieważności tego artykułu, który zawiera zakaz wyładunku tuńczyka, zakaz połowów w rozumieniu art. 1 i 2 tego rozporządzenia nadal będzie miał zastosowanie w niezmiennym sposobie.

114. Uważam zatem, że art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 jest nieważny z tego względu, że narusza zasadę proporcjonalności.

E — Pytanie szóste

115. W pytaniu szóstym sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć, czy rozporządzenie nr 530/2008 narusza zasadę niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową w rozumieniu art. 12 WE w zakresie, w jakim dokonuje rozróżnienia nie tylko pomiędzy statkami rybackimi do połowów okrężnicą pływającymi pod banderą Hiszpanii i tymi, które pływają pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty, lecz również pomiędzy statkami tych sześciu państw członkowskich i statkami pozostałych państw członkowskich⁷¹.

71 — Pod pojęciem „pozostałe” państwa członkowskie rozumiana jest przede wszystkim Portugalia, której na podstawie załącznika do rozporządzenia nr 446/2008 przyznana została kwota połowowa w wysokości 518,96 ton; pozostałym państwom członkowskim, niewymienionym w rozporządzeniu nr 530/2008 przyznano całkowitą kwotę połowową w wysokości 60 ton.

1. Rozróżnienie dokonane pomiędzy statkami hiszpańskimi i statkami pływającymi pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty

a) Kwestia zasadności rozróżnienia dokonanego pomiędzy statkami hiszpańskimi i innymi statkami

116. Najpierw należy rozpatrzyć kwestię zasadności rozróżnienia dokonanego pomiędzy hiszpańskimi statkami rybackimi do połowów okrężnicą i takimi samymi statkami rybackimi pływającymi pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty.

117. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa poszanowanie zasady niedyskryminacji wymaga, by porównywalne sytuacje nie były traktowane w sposób odmienny, a sytuacje odmienne nie były traktowane w sposób identyczny, chyba że jest to obiektywnie uzasadnione⁷².

118. W swoich uwagach na piśmie odnośnie do tej kwestii Komisja podnosi na swoją obronę przede wszystkim, że nie może być

72 — Zobacz np. wyroki z dnia 17 października 1995 r. w sprawie C-44/94 *Fishermen's Organisations i in.*, Rec. s. I-3115, pkt 46; z dnia 30 marca 2006 r. w sprawach połączonych C-87/03 i C-100/03 *Hiszpania przeciwko Radzie*, Zb.Orz. s. I-2915, pkt 48; z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-134/04 *Hiszpania przeciwko Radzie*, Zb.Orz. s. I-54, pkt 28; a także z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie C-141/05 *Hiszpania przeciwko Radzie*, Zb.Orz. s. I-9485, pkt 40.

mowy o dyskryminacji jeśli chodzi o statki pływające pod banderą Hiszpanii, gdyż po przeanalizowaniu rzeczywistych połowów nie występowało ryzyko przekroczenia przez statki hiszpańskie przyznanej Hiszpanii kwoty połowowej. Komisja zwraca ponadto uwagę, że obiektywna sytuacja statków hiszpańskich (liczba statków w stosunku do przyznanej Hiszpanii kwoty połowowej) różniła się od sytuacji innych statków. Komisja przyznała wreszcie na rozprawie, że obiektywna sytuacja statków hiszpańskich była inna, gdyż okres połowowy w Hiszpanii rozpoczyna się tydzień później. Większość hiszpańskich statków do połowów okrężnicą przeprowadza bowiem połowy tuńczyka błękitnoplewego wokół Balearów, gdzie morze osiąga temperaturę wody sprzyjającą połowom tydzień później niż w innych miejscach⁷³.

119. W związku z rozróżnieniem dokonanym pomiędzy hiszpańskimi statkami rybackimi do połowów okrężnicą i innymi statkami rybackimi do połowów okrężnicą, do których stosuje się rozporządzenie nr 530/2008 Komisja wysuwa trzy argumenty; po pierwsze, brak rzeczywistego ryzyka wyczerpania kwot połowowych przez hiszpańskie statki rybackie do połowów okrężnicą, po drugie, obiektywnie inną sytuację hiszpańskich statków do połowów okrężnicą, która powoduje, że w żadnym wypadku nie było możliwe, iż statki te wyczerpią przyznaną im kwotę połowową i, po trzecie, obiektywnie inną sytuację hiszpańskich statków do połowów okrężnicą,

gdyż przeprowadzają one połowy w wodach, które osiągają temperaturę sprzyjającą połowom tuńczyka tydzień później.

120. Wsuwane przez Komisję argumenty nie uzasadniają według mnie różnicy w traktowaniu w niniejszej sprawie statków hiszpańskich i innych statków.

121. Po pierwsze, Komisja nie podała w swoich uwagach na piśmie ani na rozprawie żadnych danych, z których wyraźnie wynikałoby, że do przekroczenia przyznanym statkom hiszpańskim kwot połowowych dojdzie dopiero w dniu 23 czerwca 2008 r., a nie w dniu 16 czerwca 2008 r. Komisja nie przedstawiła żadnych danych, z których wynikałoby, że w okresie, w którym przyjęto zaskarżone rozporządzenie, poprzednia wielkość połowów przeprowadzonych przez statki hiszpańskie była niższa od wielkości połowów przeprowadzonych przez statki innych państw członkowskich. Komisja wskazała natomiast w swoich uwagach na piśmie, że w okresie od dnia 27 maja 2008 r. do dnia 23 czerwca 2008 r. połowy przeprowadzone przez hiszpańskie statki rybackie do połowów okrężnicą przewyższały połowy przeprowadzone przez francuskie statki rybackie do połowów okrężnicą⁷⁴. W odniesieniu do tej informacji wskazano wprawdzie, że szacunki dotyczące połowów przeprowadzonych przez statki francuskie mogą być nieprawidłowe, gdyż przez pewien czas nie funkcjonował system satelitarnego monitorowania statków. Jednakże pomimo wystąpienia podejrzenia

73 — Komisja zwróciła uwagę podczas rozprawy, że aby w morzu pojawił się tuńczyk, temperatura wody powinna wynosić między 17 i 24°C.

74 — Zobacz pkt 35 i załącznik 6 do uwag na piśmie Komisji.

niespójności, nie podano rzeczywistych szacunków dotyczących wysokości połowów przeprowadzonych przez statki francuskie w porównaniu do statków hiszpańskich.

plywających pod banderą Hiszpanii w porównaniu do statków pływających pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty nie znajduje obiektywnego uzasadnienia.

122. Ponadto z raportu ICCAT wynika, że jeśli chodzi o rzeczywiste połowy statków hiszpańskich w 2008 r. (na podstawie wszystkich metod połowowych), szacunkowe połowy tuńczyka błękitnopłetwego przeprowadzone przez statki hiszpańskie wyniosły 2 938 ton w Atlantyku i 2 465 ton w Morzu Śródziemnym, co razem stanowi 5 403 tony⁷⁵. Liczba ta stanowi 99,3% kwoty połowowej, która została przyznana Hiszpanii na 2008 r., która wynosiła 5 428,46 ton. Biorąc pod uwagę dane pochodzące z tego samego źródła, jeśli chodzi o szacunkowe połowy, Hiszpania zbliżyła się zatem do swej kwoty bardziej niż Francja i Włochy⁷⁶.

123. Wobec braku konkretnych danych, z których wynikałoby, że nie występowało ryzyko, iż hiszpańskie statki do połowów okrężnicą przekroczą przyznaną Hiszpanii kwotę połowową, uważam, że różnica w traktowaniu statków do połowów okrężnicą

124. Po drugie należy zbadać, czy uzasadnione jest twierdzenie, że *teoretycznie* nie było możliwości, by hiszpańskie statki rybackie do połowów okrężnicą przekroczyły przyznaną Hiszpanii kwotę połowową do dnia 23 czerwca 2008 r. Również z tym twierdzeniem nie mogę się zgodzić.

125. Z przedstawionych przez Komisję uwag na piśmie wynika, po pierwsze, że kwota połowowa każdego państwa członkowskiego została rozdzielona w oparciu o liczbę statków, którymi dysponowało dane państwo członkowskie. Komisja potwierdza w swoich uwagach na piśmie, że w 2008 r. Wspólnota dysponowała liczbą 131 statków rybackich do połowów okrężnicą, które dzieliły się w następujący sposób: jeden cypryjski, cztery maltańskie, sześć hiszpańskich, 16 greckich, 36 francuskich i 68 włoskich⁷⁷. Komisja zwraca uwagę w tym zakresie, że np. na kwotę połowową w 2008 r. dla 32 statków francuskich o długości powyżej 24 metrów składały się kwoty indywidualne wynoszące od 110 do 120 ton na statek. Indywidualna kwota każdego z 68 statków włoskich została ustalona na 52 tony. Indywidualna kwota każdego z sześciu statków hiszpańskich została ustalona między 251 i 352 ton. Z informacji

75 — Zobacz Report for biennial period, 2008-09, Part II (2009) – Vol. 2, dostępny na stronie internetowej: www.iccat.int/Documents/BienRep/REP_EN_08-09_II_2.pdf, s. 125 i 126 (BFT-Table 1. Estimated catches (t) of northern bluefin tuna (*Thunnus thynnus*) by major area, gear and flag).

76 — Szacunkowe połowy w strefie atlantyckiej wynosiły w 2008 r. w przypadku Francji 253 ton, a w strefie Morza Śródziemnego 2 670 ton, czyli razem 2 923 tony, co stanowi 59,72% kwoty połowowej przyznanej Francji za 2008 r., która zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia nr 446/2008 wynosiła 4 894,19 ton. Szacunkowy połów dla Włoch wynosił (w Morzu Śródziemnym) 2 234 ton (ibidem), co stanowi 53,67% kwoty połowowej przyznanej Włochom za 2008 r., która zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia nr 446/2008 wynosiła 4 162,71 ton.

77 — Zobacz pkt 32 uwag na piśmie Komisji.

tych wynika, że związek między liczbą statków i kwotą połowową przyznaną Hiszpanii nie uzasadnia różnicy w traktowaniu statków hiszpańskich i statków innych państw członkowskich, gdyż istniejąca kwota połowowa została podzielona proporcjonalnie do liczby statków, którymi dysponowały poszczególne państwa członkowskie. Ponadto w motywie 7 rozporządzenia nr 530/2008 Komisja sama przyznała, że „dzienna zdolność połowowa *pojedynczego* statku rybackiego do połowów *jedną* okrężnicą jest tak duża, że dozwolone poziomy połowów mogą zostać osiągnięte lub przekroczone w bardzo krótkim czasie”⁷⁸. Skoro już jeden statek rybacki do połowów okrężnicą może osiągnąć kwotę połowową, nie mogą zgodzić się z argumentem, że hiszpańskie statki do połowów okrężnicą w żadnym wypadku nie mogłyby osiągnąć przyznanej kwoty połowowej.

126. Z przedstawionych przez Komisję uwag na piśmie wynika, po drugie, że w okresie od dnia 27 maja 2008 r. do dnia 23 czerwca 2008 r. (czyli w okresie czterech tygodni) statki hiszpańskie zловиły 1 404,427 ton tuńczyka błękitnopłetwego⁷⁹. Oznacza to, że tygodniowo statki te zловиły średnio trochę ponad 351 ton tuńczyka błękitnopłetwego. Kwota połowowa tuńczyka błękitnopłetwego została w 2008 r. ustalona dla Hiszpanii na 5 428,46 ton⁸⁰. Zgodnie z danymi Komisji około 70% całkowitych połowów tuńczyka błękitnopłetwego przeprowadza się przy uży-

ciu okrężnicy⁸¹; oznacza to, że przewidziano, iż hiszpańskie statki rybackie do połowów okrężnicą zловиą w 2008 r. około 3 800 ton tuńczyka błękitnopłetwego (czyli 70% całkowitej kwoty hiszpańskiej). Ponieważ statki hiszpańskie dysponowały tygodniowo taką samą zdolnością połowową jak w okresie od dnia 27 maja 2008 r. do dnia 23 czerwca 2008 r., połowy w wysokości 3 800 ton zostałyby osiągnięte w ciągu dziesięciu lub jedenastu tygodni. Mając na uwadze, że okres połowowy w Hiszpanii trwa 25 tygodni⁸², nie można według mnie twierdzić, że teoretycznie byłoby niemożliwe, by hiszpańskie statki rybackie do połowów okrężnicą osiągnęły kwotę połowową za 2008 r.

127. Po trzecie, Komisja przyznała na rozprawie, że obiektywna sytuacja hiszpańskich statków rybackich do połowów okrężnicą jest inna, gdyż wody, w których statki te przeprowadzają połowy tuńczyka błękitnopłetwego osiągają temperaturę sprzyjającą połowom dopiero tydzień później. Nie mogą podzielić tego argumentu. Gdyby to twierdzenie Komisji było uzasadnione, okres połowowy tuńczyka błękitnopłetwego, taki jak ustalony rozporządzeniem nr 1559/2007, powinien trwać w Hiszpanii jeden tydzień dłużej niż w innych państwach członkowskich⁸³. Jeżeli czynnik ten rzeczywiście miałby tak istotne znaczenie jakie przypisuje mu Komisja, okoliczność, że Hiszpania może przeprowadzać połowy

78 — Podkreślenie moje.

79 — Zobacz załącznik 6 do uwag na piśmie Komisji.

80 — Zobacz załącznik do rozporządzenia nr 446/2008.

81 — Zobacz pkt 31 uwag na piśmie Komisji.

82 — Jak wynika z załącznika 6 uwag na piśmie Komisji.

83 — Artykuł 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1559/2007 zakazuje połowów tuńczyka błękitnopłetwego w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia, we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym przez statki o długości ponad 24 m, połowiąjące gatunki pelagiczne taklami oceanicznymi oraz przez sejnery.

tuńczyka błękitnopłetwego tydzień dłużej niż wszystkie pozostałe państwa członkowskie, zostałyby uwzględniona już w rozporządzeniu nr 1559/2007.

plywających pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty, narusza zasadę niedyskryminacji.

128. Należy wreszcie podkreślić, że twierdzenie, iż istnieje poważne zagrożenie dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego oraz jednocześnie zezwalanie Hiszpanii na przeprowadzanie połowów przez dodatkowy okres jednego tygodnia, dokładnie w pełni okresu połowowego, jest niespójne. Komisja uznała w ramach przysługującego jej swobodnego uznania, że w rzeczywistości istnieje poważne zagrożenie dla ochrony zasobów tuńczyka błękitnopłetwego. Skutkiem takiego stwierdzenia powinno być równe traktowanie wszystkich państw członkowskich, których dotyczy rozporządzenie nr 530/2008. Jeśli zasoby tego gatunku ryb są bowiem zagrożone, zagrożenie to dotyczy całego obszaru połowowego, niezależnie od okoliczności, że niektóre państwa członkowskie nie wyczerpały jeszcze swojej kwoty połowowej⁸⁴.

129. W konsekwencji uważam, że rozporządzenie nr 530/2008, przewidując różne traktowanie statków rybackich do połowów okrężnicą pływających pod banderą Hiszpanii i takich samych statków rybackich

b) Konsekwencje naruszenia zasady niedyskryminacji

130. Należy wreszcie zbadać, jak stwierdzenie naruszenia przez rozporządzenie nr 530/2008 zasady niedyskryminacji wpływa na jego ważność. Należy przede wszystkim sprawdzić, czy naruszenie tej zasady powoduje nieważność całego rozporządzenia, czy jedynie niektórych jego artykułów.

131. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem stwierdzenie częściowej nieważności jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy składniki, o których stwierdzenie nieważności się wnosi, mogą zostać oddzielone od reszty aktu⁸⁵. Ponadto warunek ten nie zostaje spełniony jeśli stwierdzenie częściowej nieważności zmieniłoby istotę przyjętych regulacji⁸⁶. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, w celu stwierdzenia częściowej nieważności muszą zostać zatem spełnione

84 — Jest to zobrazowane obowiązującymi obecnie środkami, które zostały przyjęte na podstawie art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 3271/2002. Zobacz środki przywołane w pkt 67 niniejszej opinii.

85 — Choć chodzi tu oczywiście o utrwalone orzecznictwo dotyczące nieważności skargi, orzecznictwo to może być zastosowane w drodze analogii w przypadku rozpatrywania pytania prejudycjalnego dotyczącego ważności aktu wspólnotowego; zob. np. przywołane w przypisie 69 wyroki w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 45 i 46; w sprawie Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, pkt 30; a także w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 33.

86 — Zobacz np. ww. w przypisie 70 wyrok w sprawie Francja i in. przeciwko Komisji, pkt 257; a także ww. w przyp. 69 wyroki w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 46; i w sprawie Niemcy przeciwko Komisji, pkt 34.

dwie przesłanki: możliwość oddzielenia elementów, których ma dotyczyć stwierdzenie nieważności i zachowanie istoty przyjętych regulacji.

132. Według mnie naruszenie zasady niedyskryminacji w niniejszej sprawie oznacza przede wszystkim nieważność art. 1 i 2 rozporządzenia nr 530/2008, których skutkiem jest korzystniejsze traktowanie hiszpańskich statków rybackich do połowów okrężnicą w stosunku do innych statków, których dotyczy to rozporządzenie. Artykuły 1 i 2 rozporządzenia razem naruszają zasadę niedyskryminacji i należy zatem stwierdzić ich nieważność.

133. Gdyby Trybunał, w ramach badania zgodności z zasadą proporcjonalności (czwarte i piąte pytanie prejudycjalne), postanowił, że nie należy stwierdzać nieważności art. 3, należałoby stwierdzić nieważność tego artykułu na obecnym etapie, jako konsekwencji stwierdzenia nieważności art. 1 i 2 rozporządzenia nr 530/2008. Środek zakazujący wyładunku tuńczyka nie ma bowiem sensu, jeśli nie istnieje podstawa prawna do wprowadzania samego zakazu połowów tuńczyka. Ponieważ uważam jednak, że art. 3 jest już nieważny z powodu naruszenia zasady proporcjonalności⁸⁷, na obecnym etapie należy stwierdzić nieważność jedynie art. 1 i 2 rozporządzenia.

87 — Zobacz pkt od 111 do 114 niniejszej opinii.

134. W związku z powyższym uważam, że art. 1 i 2 rozporządzenia nr 530/2008 są nieważne z tego powodu, że naruszają zasadę niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową w rozumieniu art. 12 WE.

2. Rozróżnienie dokonane pomiędzy statkami, o których mowa w rozporządzeniu nr 530/2008 i innymi statkami

135. Należy również zbadać kwestię zasadności rozróżnienia dokonanego pomiędzy statkami rybackimi do połowów okrężnicą wymienionymi w rozporządzeniu nr 530/2008 (czyli statkami pływającymi pod banderą Grecji, Włoch, Francji, Cypru i Malty oraz Hiszpanii) i wszystkimi pozostałymi statkami rybackimi do połowów okrężnicą⁸⁸.

136. Komisja stwierdziła na rozprawie, że Portugalia i inne państwa członkowskie nie przeprowadzają połowów tuńczyka błękitnopłetwego statkami rybackimi do połowów okrężnicą, lecz inną metodą, oraz poinformowała, że wszystkie państwa członkowskie, które przeprowadzają połowy tuńczyka błękitnopłetwego statkami rybackimi do połowów okrężnicą są objęte rozporządzeniem nr 530/2008.

88 — Z załącznika do rozporządzenia nr 446/2008 wynika, że Portugalii przydzielona została kwota połowowa 518,96 ton, a wszystkim pozostałym państwom członkowskim (oprócz tych, które zostały wymienione w rozporządzeniu nr 530/2008) przydzielono całkowitą kwotę połowową w wysokości 60 ton.

137. Należy w związku z tym stwierdzić, że państwa członkowskie, które nie zostały wymienione w rozporządzeniu nr 530/2008, znajdowały się w sytuacji, która obiektywnie była odmienna od sytuacji innych państw członkowskich wymienionych w tym rozporządzeniu. Wynika z tego, że rozporządzenie nr 530/2008 nie narusza zasady dyskryminacji pod tym względem.

F — *Pytania siódme, ósme i dziewiąte*

138. W pytaniach siódmym, ósmym i dziewiątym, które z uwagi na ich podobieństwo należy rozpatrywać łącznie, sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć:

- po pierwsze, czy rozporządzenie nr 530/2008 jest nieważne w zakresie, w jakim przyjęło je, z jednej strony, z naruszeniem zasady skutecznej ochrony sądowej, chronionej na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii, oraz, z drugiej strony, z naruszeniem zasady kontryktoryjności, która stanowi zasadę ogólną prawa wspólnotowego, polegającym na tym, że przed przyjęciem zaskarżonego rozporządzenia zainteresowane strony i państwa członkowskie nie miały możliwości przedstawienia uwag na piśmie;
- po drugie, czy rozporządzenie nr 530/2008 jest nieważne w zakresie, w jakim przyjęło je na mocy art. 7

rozporządzenia nr 2371/2002, który narusza zasadę skutecznej ochrony sądowej, chronionej na podstawie art. 47 Karty praw podstawowych Unii i zasadę kontryktoryjności, będącą zasadą ogólną prawa wspólnotowego.

139. Pragnę podkreślić, w szczególności w związku z dziewiątym pytaniem prejudycjalnym, że pytanie to, jak na rozprawie zauważyła Rada, dotyczy tylko ważności art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 2371/2002, który jest bez znaczenia dla niniejszej sprawy. Pytanie sądu krajowego należy jednakże rozumieć w ten sposób, że sąd ten pragnie się dowiedzieć, czy art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 jest sprzeczny z zasadą skutecznej ochrony sądowej i zasadą kontryktoryjności w zakresie, w jakim umożliwia innym państwom członkowskim wypowiedzenie się wyłącznie po wszczęciu procedury na podstawie uzasadnionego wniosku państwa członkowskiego, lecz już nie w sytuacji, gdy procedura ta jest wszczynana z inicjatywy Komisji.

140. Najpierw należy zatem zbadać, czy zasady te zostały naruszone przez rozporządzenie nr 530/2008, a następnie czy zostały one naruszone przez art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002, jednakże w obu przypadkach pod warunkiem, że art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2008 stanowi prawidłową podstawę prawną do przyjęcia rozporządzenia nr 530/2008.

1. Czy rozporządzenie nr 530/2008 narusza zasadę skutecznej ochrony sądowej i zasadę kontrydiktoryjności?

a) Zarzucane naruszenie zasady skutecznej ochrony sądowej

141. Na wstępie należy odnotować, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada skutecznej ochrony sądowej jest zasadą ogólną prawa Wspólnoty wynikającą ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, chronioną na mocy art. 6 i 13 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności⁸⁹, a także na mocy art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej proklamowanej w dniu 7 grudnia 2000 r. w Nicei⁹⁰. Artykuł 47 ust. 1 karty stanowi, że każdy, kogo prawa i wolności zagwarantowane przez prawo Unii zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem, zgodnie z warunkami przewidzianymi w tym artykule.

89 — Wyroki z dnia 15 maja 1986 r. w sprawie 222/84 Johnston, Rec. s. 1651, pkt 18 i 19; z dnia 15 października 1987 r. w sprawie 222/86 Heylens i in., Rec. s. 4097, pkt 14; z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie C-424/99 Komisja przeciwko Austrii, Rec. s. I-9285, pkt 45; z dnia 25 lipca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, Rec. s. I-6677, pkt 39; z dnia 19 czerwca 2003 r. w sprawie C-467/01 Eribrand, Rec. s. I-6471, pkt 61; z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie C-432/05 Unibet, Zb.Orz. s. I-2271, pkt 37; a także z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P Kadi i Al Barakat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, Zb.Orz. s. I-6351, pkt 335.

90 — Dz.U. C 83 z 30.3.2010, s. 389.

142. Nie potrafię zrozumieć w jaki sposób okoliczność, że zainteresowane strony i państwa członkowskie nie miały możliwości przedstawienia uwag na piśmie przed przyjęciem zaskarżonego rozporządzenia, mogła naruszać zasadę skutecznej ochrony sądowej. Zasada ta dotyczy bowiem ochrony sądowej, która przysługuje już po uchwaleniu danego aktu. Wspomniana ochrona sądowa zagwarantowana jest zarówno państwom członkowskim, jak i innym zainteresowanym stronom (fizycznym i prawnym), gdyż strony te mogą, na warunkach przewidzianych w art. 230 akapity drugi i czwarty WE⁹¹, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności tego aktu; podobnie sąd krajowy może w ramach toczącego się przed nim postępowania zwrócić się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym ważności aktu wspólnotowego. Uważam zatem, że brak możliwości przedstawienia uwag w ramach procedury przyjmowania rozporządzenia nr 530/2008 nie oznacza, że zasada skutecznej ochrony sądowej została naruszona.

b) Zarzucane naruszenie zasady kontrydiktoryjności

143. W ramach badania zarzucanego naruszenia zasady kontrydiktoryjności należy

91 — Po wejściu w życie traktatu z Lizbony, art. 263 ust. 2 i 4 TFUE.

sprawdzić, czy rozporządzenie nr 530/2008 narusza tę zasadę, po pierwsze, w stosunku do państw członkowskich i, po drugie, w stosunku do zainteresowanych stron, o których mowa w art. 3 rozporządzenia.

postępowanie związane z pomocą państwa⁹⁴. Rozporządzenie Komisji jest natomiast co do zasady aktem prawnym o charakterze generalnym, a na Komisji w trakcie procedury jego przyjmowania nie spoczywa ogólny obowiązek umożliwienia zainteresowanym stronom i państwom członkowskim wypowiedzenia się w sprawie tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 249 akapit drugi WE⁹⁵ rozporządzenie jest bowiem aktem o charakterze generalnym, który wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowany we wszystkich państwach członkowskich.

i) Poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w stosunku do państw członkowskich

144. Co się tyczy poszanowania zasady kontrydiktoryjności w stosunku do państw członkowskich, z orzecznictwa Trybunału wynika, że zasada ta znajduje zastosowanie nie tylko do obywateli, lecz również do państw członkowskich; jeśli chodzi o te ostatnie, zasada ta została uznana w ramach procedur wszczętych przez instytucję wspólnotową przeciwko danemu państwu członkowskiemu⁹². Zasada kontrydiktoryjności ma wobec tego zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy instytucje wszczynają postępowanie przeciwko państwom członkowskim takie jak np. postępowanie w trybie art. 228 WE⁹³ lub

145. Należy ponadto mieć na uwadze, że podstawa prawna, w oparciu o którą przyjęte zostało rozporządzenie nr 530/2008, czyli art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002, przewiduje możliwość przyjmowania środków nadzwyczajnych z inicjatywy Komisji⁹⁶.

92 — Zobacz np. wyroki z dnia 20 marca 2003 r. w sprawie C-3/00 Dania przeciwko Komisji, Rec. s. I-2643, pkt 46; a także z dnia 13 września 2007 r. w sprawach połączonych C-439/05 P i C-454/05 P Land Oberösterreich i Austria przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-7141, pkt 36.

93 — Po wejściu w życie traktatu z Lizbony art. 258 TFUE.

94 — Rzecznik generalny E. Sharpston potwierdza np. w swojej opinii przedstawionej w dniu 15 maja 2007 r. w sprawach połączonych C-439/05 P i C-454/05 P Land Oberösterreich i Austria przeciwko Komisji (Zb.Orz. s. I-7141, pkt 79), że zasada kontrydiktoryjności ma „m.in. również zastosowanie w przypadkach, gdy na prawa lub interesy danej osoby może wywrzeć wpływ postępowanie wszczęte przeciwko niej przez organ, w którym trzeba jej umożliwić zajęcie stanowiska wobec dowodów, jakie organ zamierza uwzględnić”, oraz że „[t]akie przypadki obejmują postępowanie karne z oskarżenia publicznego oraz wiele postępowań administracyjnych – w sferze Wspólnoty np. dochodzenia Komisji w dziedzinie konkurencji i dumpingu lub skargi o uchyczenie zobowiązaniom państwa członkowskiego na podstawie art. 226 WE”.

95 — Po wejściu w życie traktatu z Lizbony, art. 288 akapit drugi TFUE.

96 — Inną procedurę stosuje się w przypadku przyjęcia środka na wniosek państwa członkowskiego. W takiej sytuacji państwo członkowskie powinno na mocy art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 2371/2002 przekazać wniosek jednocześnie Komisji, pozostałym państwom członkowskim i zainteresowanym regionalnym komitetom doradczym, które mogą przedłożyć Komisji swoje uwagi na piśmie w terminie pięciu dni roboczych od otrzymania wniosku.

Możliwość przedstawienia przez państwa członkowskie uwag w zakresie środków nadzwyczajnych mogłaby nieproporcjonalnie opóźnić ich przyjęcie i tym samym pozbawić je jakiegokolwiek sensu. Sens tych środków polega przecież dokładnie na tym, że aby zagwarantować ich skuteczność są one przyjmowane szybko i bez zbędnego opóźnienia⁹⁷.

146. W konsekwencji uważam, że rozporządzenie nr 530/2008 nie narusza zasady kontrydiktoryjności w stosunku do państw członkowskich.

ii) Poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w stosunku do innych zainteresowanych stron

147. Jeśli chodzi o poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w stosunku do innych

zainteresowanych stron wymienionych w art. 3 rozporządzenia nr 530/2008, należy podkreślić, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Trybunału zasada kontrydiktoryjności znajduje zastosowanie do każdej procedury, która może doprowadzić do wydania decyzji instytucji wspólnotowej wpływającej w istotny sposób na interesy danej osoby⁹⁸. Podobnie, jak zostało wskazane w pkt 144 niniejszej opinii należy jeszcze raz podkreślić, że rozporządzenie Komisji jest co do zasady aktem prawnym o charakterze generalnym. W zależności od jego treści, akt ten może być również indywidualnym aktem prawnym, o ile wykazane zostanie, że dotyczy on w rzeczywistości jednej lub większej liczby decyzji, które dotyczą osób w sposób bezpośredni i indywidualny⁹⁹. Według mnie kryterium indywidualnego oddziaływania nie zostało w niniejszej sprawie spełnione, gdyż art. 3 rozporządzenia nr 530/2008 dotyczy ogólnie wszystkich wspólnotowych podmiotów gospodarczych, które mogą prowadzić działalność polegającą na wyładunku, umieszczeniu w kadiach w celach hodowlanych i tuczenia oraz przeładunku tuńczyka błękitnopłetwego¹⁰⁰. Rozporządzenia nr 530/2008 nie należy

98 — Zobacz np. wyroki z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie C-315/99 P *Ismeri Europa przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu*, Rec. s. I-5281, pkt 28; z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie C-89/08 P *Komisja przeciwko Irlandii i in.*, Zb.Orz. s. I-11245, pkt 50; a także wyrok z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie C-197/09 *RX-II M przeciwko Europejskiej Agencji Leków EMEA*, wydany w wyniku poddania wyroku Sądu wyjątkowej procedurze ponownego rozpoznania, Zb.Orz. s. I-12033, pkt 41.

99 — Zobacz wyrok z dnia 15 lipca 1963 r. w sprawie 25/62 *Plaumann przeciwko Komisji*, Rec. s. 197, w którym Trybunał orzekł, że „podmioty inne niż adresaci decyzji mogą utrzymywać, iż decyzja ta dotyczy ich indywidualnie, tylko wtedy, gdy ma ona wpływ na ich sytuację ze względu na szczególne dla nich cechy charakterystyczne lub na sytuację faktyczną, która odróżnia je od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji”.

100 — Potwierdził to Sąd Pierwszej Instancji (obecnie Sąd) w związku z włoskimi właścicielami statków rybackich do połowów okrzynicą w postanowieniu z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawach połączonych od T-313/08 do T-318/08 i od T-320/08 do T-328/08 *Veromar di Tudisco Alfio & Salvatore i in. przeciwko Komisji*, w którym Sąd odrzucił skargę wspomnianych właścicieli statków o stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 530/2008 jako niedopuszczalną, gdyż rozporządzenie to nie dotyczyło ich indywidualnie. Sąd Pierwszej Instancji podkreślił w uzasadnieniu (pkt 45), że rozporządzenie nr 530/2008 jest aktem o charakterze generalnym.

97 — Co się tyczy kwestii, czy zasada kontrydiktoryjności narusza art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002, zob. pkt 153 i nast. niniejszej opinii.

w konsekwencji traktować jak decyzję, lecz raczej jak akt prawny o charakterze generalnym, w ramach którego Komisja nie jest zobowiązana zagwarantować zainteresowanym stronom, o których mowa w art. 3 tego rozporządzenia, prawa do przedstawienia swoich uwag.

przyjęcie środków nadzwyczajnych w trybie art. 7 ust. 1 rozporządzenia 2371/2002, które powinny być przyjmowane szybko i bez zbędnego opóźnienia w celu zagwarantowania ich skuteczności.

148. Należy jednak dodać, że z orzecznictwa wynika, iż, nawet jeśli rozporządzenie dotyczyłoby zainteresowanych stron bezpośrednio i indywidualnie, oraz że strony te mogłyby zaskarżyć ten akt na podstawie art. 230 akapit czwarty WE¹⁰¹, artykuł ten sam w sobie nie przyznaje automatycznie jednostkom prawa do przedstawienia uwag przed przyjęciem tego aktu¹⁰².

150. Uważam w konsekwencji, że rozporządzenie nr 530/2008 nie narusza zasady kontrydiktoryjności w stosunku do innych zainteresowanych stron, o których mowa w art. 3 rozporządzenia nr 530/2008.

2. Czy artykuł 7 rozporządzenia nr 2371/2002 narusza zasadę skutecznej ochrony sądowej i zasadę kontrydiktoryjności?

149. Ponadto należy również podkreślić, podobnie jak w pkt 145 niniejszej opinii, że możliwość przedstawienia przez zainteresowane strony uwag w zakresie środków nadzwyczajnych mogłyby nieproporcjonalnie opóźnić

151. Według mnie art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 również nie narusza zasady skutecznej ochrony sądowej i zasady kontrydiktoryjności.

101 — Po wejściu w życie traktatu z Lizbony, art. 263 akapit czwarty TFUE. Pragnę dodać, że przesłanki legitymacji czynnej częściowo uległy zmianie w art. 263 akapit czwarty TFUE, oraz że osoby fizyczne lub prawne mogą wnieść skargę nie tylko na akty, których są adresatami lub które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie, ale także na akty regulacyjne, które dotyczą ich bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych. Co się dotyczy kwestii dotyczących legitymacji czynnej jednostek w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (przed wejściem w życie traktatu z Lizbony), zob. np. T. Markus, op. cit. (przypisie 19), s. 251 i nast.

102 — Zobacz np. wyrok z dnia 14 października 1999 r. w sprawie C-104/97 P *Atlanta przeciwko Wspólnocie Europejskiej*, Rec. s. I-6983, pkt 35.

a) Zarzucane naruszenie zasady skutecznej ochrony sądowej

152. Jeśli chodzi o kwestię naruszenia zasady skutecznej ochrony sądowej, pragnę odesłać do argumentacji zaprezentowanej w pkt 141 i 142 niniejszej opinii. Z powodów tam

podanych uważam, że art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 nie narusza zasady skutecznej ochrony sądowej.

nadzwyczajnych w celu ochrony żywych zasobów wodnych i poważnie obniżyło ich skuteczność.

b) Zarzucane naruszenie zasady kontrydiktoryjności

153. Podobnie uważam, że art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 nie narusza zasady kontrydiktoryjności ani prawa zainteresowanych stron i państw członkowskich do przedstawienia uwag.

155. Zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 2371/2002 Komisja może przyjąć środki nadzwyczajne w celu ochrony żywych zasobów wodnych albo na uzasadniony wniosek państwa członkowskiego albo z własnej inicjatywy. Zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 2371/2002 państwo członkowskie przekazuje wniosek jednocześnie Komisji, pozostałym państwom członkowskim i zainteresowanym regionalnym komitetom doradczym. Mogą one przedłożyć swoje uwagi na piśmie Komisji w terminie pięciu dni roboczych od otrzymania wniosku.

154. Jeśli chodzi o prawo innych zainteresowanych stron (osób fizycznych i prawnych) do przedstawienia uwag, pragnę odesłać do pkt 145 i 149 niniejszej opinii. Jeżeli każda zainteresowana strona (osoba fizyczna i prawna) miałaby prawo do przedstawienia uwag w ramach procedury przyjmowania środków nadzwyczajnych, nieproporcjonalnie wydłużyłoby to procedurę przyjmowania środków

156. W razie złożenia wniosku o przyjęcie środków nadzwyczajnych przez jedno z państw członkowskich, pozostałe państwa członkowskie mogą zatem przedstawić na podstawie art. 7 ust. 2 uwagi na piśmie. Natomiast jeśli to Komisja przyjmuje środki nadzwyczajne z własnej inicjatywy, państwa członkowskie nie mogą przedstawić tych uwag. Tego rodzaju uregulowanie może na

pierwszy rzut oka wydawać się niespójne, lecz okoliczność, że państwa członkowskie nie mogą przedstawić uwag w sytuacji, gdy Komisja przyjmuje środki nadzwyczajne z własnej inicjatywy, nie narusza według mnie ich prawa do wypowiedzenia się.

G — Pytanie dziesiąte

157. Należy bowiem mieć na uwadze okoliczność, że jeżeli to państwo członkowskie występuje z wnioskiem o przyjęcie środków nadzwyczajnych, oznacza to, że Komisja najwyraźniej nie uznała przyjęcia tych środków za konieczne, w którym to przypadku stanowiska innych państw członkowskich mogą okazać się pomocne, by Komisja mogła sformułować własną obiektywną opinię, oraz jednocześnie zapobiegają sytuacji, w której jedno z państw członkowskich nadużywałoby możliwości występowania z wnioskiem o przyjęcie środków nadzwyczajnych. Jest jednak inaczej, jeśli środki nadzwyczajne przyjmowane są z inicjatywy Komisji. W tym przypadku konieczność przyjęcia tych środków jest tak oczywista, że została już uznana przez Komisję, która może przyjąć środki nadzwyczajne w oparciu o posiadane przez nią dane.

158. Uważam wobec powyższego, że art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 w żaden sposób nie narusza zasady kontrydiktoryjności.

159. Dziesiąte pytanie prejudycjalne zostało zadane jedynie tytułem ewentualnym i gdyby Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia nr 530/2008, nie ma on obowiązku udzielić na nie odpowiedzi; jednak udzielił odpowiedzi na to pytanie na wypadek, gdyby Trybunał orzekł, że omawiane rozporządzenie jest ważne.

160. W pytaniu dziesiątym sąd krajowy pragnie się dowiedzieć, czy w przypadku gdyby Trybunał postanowił, że rozporządzenie nr 530/2008 jest ważne, wykładni jego art. 3 ust. 1 należy dokonywać w ten sposób, że zakazuje on wspólnotowym podmiotom gospodarczym wyrażania zgody na wyładunek, umieszczanie w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia oraz przeladunek na wodach i w portach Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego, złowionego w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45 długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą państw trzecich.

161. Uważam, że należy na to pytanie udzielić odpowiedzi pozytywnej.

162. Po pierwsze, wykładnię taką potwierdza brzmienie art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008, w którym mowa jest ogólnie o „statkach rybackich do połowów okrężnicą”, lecz nie ma wyraźnej mowy o tego typu statkach, które pływają pod banderą Grecji, Francji, Włoch, Cypru i Malty. Brzmienie tego artykułu zostało celowo sformułowane inaczej niż art. 12 ust. 1 rozporządzenia, który wyraźnie wymienia państwa członkowskie objęte tym rozporządzeniem. Artykuł 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 wyraźnie wskazuje, że dotyczy on *wszystkich* statków, a nie jedynie statków wymienionych państw członkowskich.

163. Po drugie, systemowa wykładnia tego artykułu również prowadzi do tych samych wniosków. W odróżnieniu od art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008, który został sformułowany w sposób ogólny, art. 3 ust. 2 wyraźnie wymienia tylko jedno państwo członkowskie, czyli Hiszpanię. W oparciu o systemową wykładnię rozporządzenia można zatem wywnioskować, że Komisja, gdyby pragnęła, żeby art. 3 ust. 1 dotyczył jedynie niektórych państw członkowskich, wyraźnie umieściłaby taki zapis w tekście tego rozporządzenia.

164. Komisja potwierdziła ponadto, że wykładni art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 należy dokonywać w ten sposób, że artykuł ten dotyczy zakazu wyładunku tuńczyka złowionego przez statki rybackie do połowów okrężnicą wszystkich państw z wyjątkiem Hiszpanii.

165. W związku z powyższym uważam, że na dziesiąte pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć, że wykładni art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 530/2008 należy dokonywać w ten sposób, że artykuł ten zakazuje wspólnotowym podmiotom gospodarczym wyrażania zgody na wyładunek, umieszczanie w sadzach w celach hodowlanych i tuczenia oraz przeładunek na wodach i w portach Wspólnoty tuńczyka błękitnopłetwego, złowionego w Oceanie Atlantyckim na wschód od 45 długości geograficznej zachodniej oraz w Morzu Śródziemnym przez statki rybackie do połowów okrężnicą pływające pod banderą państw trzecich.

VII — Wnioski

166. Mając na uwadze powyższe rozważania proponuję, by Trybunał udzielił następującej odpowiedzi na pytania prejudycjalne zadane przez Prim'Awla tal-Qorti Civili (Republika Malty):

- 1) Badanie prawidłowości podstawy prawnej i uzasadnienia rozporządzenia Komisji (WE) nr 530/2008 z dnia 12 czerwca 2008 r. ustanawiającego środki nadzwyczajne w odniesieniu do statków rybackich do połowów okrężnicą prowadzących połowy tuńczyka błękitnopłetwego w Oceanie Atlantyckim, na wschód od 45 długości geograficznej zachodniej, oraz w Morzu Śródziemnym nie wykazało istnienia jakiegokolwiek czynnika mogącego podważyć ważność tego rozporządzenia.
- 2) Rozporządzenie nr 530/2008 nie narusza uzasadnionych oczekiwań podmiotów gospodarczych, takich jak skarżąca w postępowaniu przed sądem krajowym.
- 3) Artykuł 3 rozporządzenia nr 530/2008 jest nieważny z powodu naruszenia zasady proporcjonalności.
- 4) Artykuły 1 i 2 rozporządzenia nr 530/2008 są nieważne z powodu naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową w rozumieniu art. 12 WE.
- 5) Rozporządzenie nr 530/2008 i art. 7 rozporządzenia nr 2371/2002 nie naruszają zasady skutecznej ochrony sądowej i zasady kontryktoryjności.